Tednik

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva za Podravje

»Tednik« izhaja pod tem skrajšanim imenom od 24 nov. 1961 dalje na predlog Občinskih odborov SZDL Ptuj in Ormož. — Izdaja zavod »Tednik«, Ptuj — Odgovorni urednik: Anton Bauman — Uredništvo in uprava Ptuj Lackova 8 — Tel. 156 — Št. tek. računa: NB Ptuj 604-19-603-72 — Tiska časopisno podjetje »Mariborski tisk« — Rokopisov ne vračamo. — Celoletna naročnina za inozemstvo 1000, za inozemstvo 2000 din

St. 23 PTUJ, dne 12. junija 1964 Letnik XVII

14. junija 1964 volitve zadružnih svetov v občini

V nedeljo, 14. junija 1964, bodo volitve v zadružne svete kmetijskih zadrug na območju Slovenije in tudi na območju ptujske občine.

Po pripravah na te volitve lahko pričakujemo, da bodo v celoti uspele in da so člani kmetijskih zadrug razumeli namen in pomen teh volitev — zlasti po razgovorih na zborih volilcev in pri izbiri kandidatov za člane zadružnih svetov.

V preteklih tednih je bilo v naši občini 28 predvolilnih zborov, kjer so člani delovnih skupnosti kmetijskih zadrug in člani zadruge predlagali kandidate za člane zadružnih svetov. V večini primerov so zbori uspeli, zlasti tam, kjer so poskrbele organizacije SZDL za zadostno organizacijo in politično pripravo in udeležbo zadružnikov. V nekaterih krajih so bili zbori preloženi zaradi nezadostne udeležbe zadružnikov. Najbolje sta uspela zbora v Hajdini in Gorišnici, kjer so povezali zbore s strokovnimi in kmetijskimi predavanji ter s kulturnimi in ostalimi prireditvami. Zadružni sveti so pripravili za kandidacijske zbore dokaj temeljita poročila o dosedanjem gospodarjenju zadrug, o problematiki kmetijske proizvodnje, o pogodbenem sodelovanju z zasebnimi kmetijskimi proizvajalci, o skrbi za izboljšanje strokovne službe v kmetijskih zadrugah, o delu organov upravljanja, o programu dela in perspektivnem razvoju zadrug.

V razpravah so dali zadružniki konkretne, marsikje tudi tehtne pripombe in mnenja k posameznim vprašanjem, pa tudi koristne predloge za nadaljnje delo in za razvoj kooperacijske proizvodnje v kmetijskih zadrugah.

Zadružniki so v glavnem predlagali za kandidate največ obetajoče kooperante, kmetijske strokovne kadre pa tudi, čeprav ne v zadostnem številu, ženske in mlajše napredne proizvajalce. Za izbiro le-teh je bilo še vedno premalo skrbi, zlasti če upoštevamo, da so marsikje uspešno posegle v kooperacijsko proizvodnjo zlasti ženske in mladi kmetovalci. Ti kažejo ponekod resno prizadevanje za izboljšanje in razširitev pogodbenega sodelovanja s kmetijsko zadrugo.

S kandidacijskimi zbori ni bila zaključena predvolilna aktivnost. Po volitvah bi bilo potrebno sklicati po vaseh in naseljih čimveč konkretnih strokovnih posvetov, razgovorov in sestankov s kooperanti. Tudi na ta način bi ustvarili še tesnejše stike med zadrugo in neposrednimi proizvajalci; marsikje bi lažje rešili mnoga odprta vprašanja, ki jih v naši kmetijski problematiki ni malo.

V pričakovanju volilnih uspehov se moramo zavedati, da so sedanje volitve v organe upravljanja prva konkretna akcija za oblikovanje samoupravnih organov v delovnih organizacijah po sprejetju ustave, občinskega statuta in statutov delovnih organizacij. Zato je od volitev in od izvolitve največ obetajočih kadrov v organe upravljanja v mnogočem odvisno uresničevanje mnogih ustavnih in statutarnih načel.

Tudi z veliko udeležbo na volitvah bomo dokazali, da razumemo družbeno politično in življenjsko vrednost sprejetih statutarnih aktov, s katerimi smo si zagotovili uspehe bodočega dela.

Začetek gradnje elektrarne srednja Drava I.

V bližini Ptuja sta že tri tedne novi veliki delovišči, in sicer (4) delovišče za strojnico v Zlatoličju in (5) delovišče za odvodni kanal hidrocentrale Srednja Drava 1. Dne 18. maja 1964 so pričeli z delom in verjetno tudi od tega dne dalje teče triletni rok za zgraditev te elektrarne. Konec 1966. leta bi moralo biti svečano spuščanje prvega agregata v pogon.

Podjetji »Tehnogradnje« in »Gradis« sta se lotili zemeljskega izkopa za odtočni kanal na 5. gradbišču, na terasi kanala elektrarne. Odtočni kanal bo potreben za odtok vode, ki jo bodo črpali iz 38 metrov globoke gradbene jame na gradbišču strojnice v Zlatoličju, kjer se že v globini osmih metrov pojavlja podtalnica.

Na gradbišču so že štirje žerjavi, vedričarji in buldožerj, s katerimi kopljejo jarek in s tovornjaki sproti odvažajo zemljo v depoje, iz katerih jo bodo po končanih škarpah zopet razvažali za ozelenitev škarp. Na obeh straneh jarka gradijo prevozne poti za prevoz materiala. V Zlatoličju gradijo barake za stanovanje delavcev. Tudi na samem gradbišču je že gotova poslovna baraka za pisarne in ostalo.

Marsikdo je nekaj dni ugibal, od kod se čuje stalno brnenje motorjev, potem pa je dognal, da so ti glasovi z velikega gradbišča, s 23 kilometrov dolgega kanala med Meljem in Ptujem, k bo na dnu širok 20, od roba ene do roba druge škarpe pa 70 metrov. Na obeh straneh kanala bosta po štiri metre široki cesti. Na vsej dolžini 23 kilometrov kanala bo 10 mostov, od tega pri Miklavžu in pri Zlatoličju po 140 do 160 metrov dolga čez glavno cesto, ostalih osem pa čez kanal na raznih mestih, ki bodo povezovali obe obrežji kanala in bodo omogočal ljudem prehode do svojih parcel in krajev onstran kanala.

Zanimivo je pogledati v načrte nove hidrocentrale Srednja Drava 1, iz katerih se lepo vidi vsa dolžina 23 kilometrov dolgega kanala od jezu pri »Svili« v Melju skozi Zrkovce in Miklavž, južno od Loke in Starš ter Zlatoličja proti Drav, po katerem bo tekla Drava. Na drugi strani se vidi zvita, razcefrana, ponekod ozka, drugod zopet razširjena struga Drave, ki bi jo bilo mnogo teže pripraviti za kanal za hidrocentralo SD 1 kot sedaj, ko bo zgrajena popolnoma nova struga za dovajanje Drave do strojnice v Zlatoličju. Ta novi gospodarsko utemeljeni objekt bo popolnoma spremenil ta del Dravskega polja in bo prinesel vasem ob strugi nove posebnosti in možnosti. Prva od teh je že vodovod, ki bo nadomestil usahle studence zaradi znižanja talne vode. Ta predel Dravskega polja bo prikrajšan za precejšnjo površno obdelovalne zemlje, na drugi strani pa bo imela skupnost ogromno korist od nove elektrarne. Razmeroma hitro bo nastajal ta novi objekt in ljudje semu bodo hitro privadala, kot se privadijo vsaki novi stvari.

V razgovoru s Stankom Horvatom, s predstavnikom investitorja na gradbišču 5, Zvonkom Zemljičem, šefom gradbišča, Janezom Hladnom, šefom za mehanizacijo, z žerjavovodjem Aleksandrom Bulatovičem ali s Francem Kostanjevcem, delovodjem podjetja Tehnogradnje, pa tudi z drugimi, ki so tam zaposleni, spoznate, s kako resnimi nalogami so vsi skupaj poslani na svoja delovna mesta in s kakšno odgovornostjo bodo morali opraviti svoje delo, da bodo dela kvalitetno in pravočasno opravljena.

Tri leta bom spremljali te ustvaritelje velikih načrtov hidrocentrale Srednja Drava 1, potem pa še po vsej verjetnosti Srednja Drava 2 niže Ptuja proti Ormožu. Z njimi bomo doživeli mnogo zanimivost pa tudi razveseljujočih uspehov. Brez skrbi in težav sicer ne bo, bo pa lepo gledati leta 1966 na tem objektu plapolati zastave in transparente: »Drava, doslej si nam jemala, sedaj pa vračaj!«

Pri Murski Soboti strmoglavilo madžarsko reaktivno letalo

V sredo, ob 20.30 je prebivalce Prekmurja vznemirilo nizko leteče reaktivno letalo, ki je priletelo iz Madžarske. Po nekaj krogih nad Prekmurjem je letalo strmoglavilo med vasema Predanovci in Gorico. Zaslišala se je zelo močna eksplozija. Letalo je treščilo na tla in zgorelo, tako da od njega ni skoraj nič ostalo, vendar je pilot ostal živ. Na kraj nesreče je takoj pridrvel rešilni avto, ki je poškodovanega pilota odpeljal v bolnišnico v Mursko Soboto. Poročajo, da ima pilot poškodovano hrbtenico.

Vzroke nesreče raziskuje posebna komisija. Le-ta še ni izdala uradnega poročila, vendar pa so očividci ugotovili, da gre po vsej verjetnosti za madžarsko letalo.

D. Beloglavec

TEMELJITA RAZPRAVA NA ZBORIH VOLIVCEV

Pred zbori volivcev so bili sestanki v poslovnih enotah Kmetijske zadruge Ormož in v krajevnih centrih s krajevnimi odbori SZDL, s sveti EE, s sindikalnimi odbori in krajevnimi zadružnimi sveti z namenom, da bi predlagali najbolj delavne in politično zrele delavce za kandidate v samoupravne organe. Vse zbore so pravočasno sklicali in na njih je bila precejšnja udeležba. V desetih volilnih enotah so uspešno sklicali 14 zborov volivcev. Vsi zbori volivcev, razen v Loperšicah so bili množično obiskani. Za zbore so pripravili posebno poročilo o delu organov zadruge in o nadaljnjem razvijanju delavskega in družbenega samoupravljanja.

Razprava je bila živahna in konstruktivna. Med ostalim so kritizirali člani zadruge na zborih nekatere pomanjkljivosti. Precej je bilo vprašanj glede cen živine, kmetijskih pridelkov, o orondaciji, strojnih uslugah itd. Na mnogih sestankih so kritizirali nedovoljno in pomanjkljivo obveščanje zadružnikov s strani zadruge in celo občine. Opozorili so tudi na nekatere neizvršene obljube, ki so bile dane na prejšnjih zborih volivcev ali pred lanskimi volitvami. Zadružniki si tudi med ostalim želijo, da bi naj bil večkrat navzoč na njihovih sejah, sestankih ali predavanjih direktor zadruge in predsednik občine.

Volilna komisija Kmetijske zadruge Ormož je že določila volišča, imenovala volilne odbore, poskrbela za izpiske iz volilnega imenika za posamezna volišča, objavila kandidatne liste in pripravila glasovnice. Čeprav so obsežne predvolilne naloge, bo opravila komisija vse delo pravočasno.

Vsi volivci-zadružniki bodo obveščeni s posebnimi pismenimi obvestili o kraju in času volitev. Kot na zadrugi menijo, bodo obiskane volitve v novi zadružni svet in delavski svet z nad 90-odst. udeležbo.

V občini Ormož so se delovne organizacije temeljito pripravile na letošnje volitve v samoupravne organe. Vse kaže, da bo tudi temu primeren uspeh.

Z izvolitvijo novih članov zadružnih svetov na volitvah v nedelio. 14. junija 1964.

ne naložimo novoizvoljenim zadružnim svetom samo dolžnosti, ampak jim tudi zagotovimo svojo vsestransko pomoč,

da bodo v svoji mandatni dobi naloge zadružnih svetov tekoče, vestno in uspešno pravili.

TE DNI PO SVETU

Predsednika Kekkonen in Tito

Titov obisk na Finskem in SZ

Naš predsednik Tito se je pred dnevi vrnil z obiska na Finskem in v Leningradu v domovino. Iz sporočil o njegovih razgovorih z državniki obeh prijateljskih dežel in iz vsebine samih razgovorov lahko kot splošno ugotovitev zabeležimo to, da je bil ta obisk nov prispevek k utrditvi miru in k aktivnemu in miroljubnemu sožitju med državami z različnimi družbenimi ureditvami, prav tako pa tudi pomemben prispevek v prizadevanju za enotnost in monolitnost komunističnih in delavskih gibanj v svetu.

Predsednika Tito in Kekkonen sta v svojih razgovorih lahko ugotovila, kako so se od njunega prvega srečanja pred letom dni v Jugoslaviji miroljubne sile okrepile in kako je vzporedno s tem porastlo tudi upanje v ohranitev miru. Mednarodna napetost je popustila in popustila je predvsem napetost med Sovjetsko zvezo in ZDA. Toda človeštvo je kljub temu še daleč od tega, da bi bilo sigurno v trajen mir in enakopravno sodelovanje med državami in narodi. Zaradi tega so potrebne nove borbe in novi napori proti oboroževalni tekmi in proti nevarnosti širjenja jedrskega orožja, v borbi za popolno razorožitev, za reševanje ekonomskih problemov, ki so življenjske važnosti za vse dežele in posebno še za tiste v razvoju. Predsednika Tito in Kekkonen sta prišla do skupne ugotovitve, da tem miroljubnim in naprednim prizadevanjem lahko in morajo nuditi podporo predvsem neangažirane in nevtralne dežele. V tem smislu sta oba državnika pozdravila tudi bližnjo konferenco neangažiranih držav, na katero bo Finska poslala svojega opazovalca.

Obisk v Leningradu je predsednik Tito ocenil po vrnitvi v domovino med drugim z besedami: »Ta obisk, čeprav ni trajal niti štiriindvajset ur, je bil zelo koristen. Imeli smo namreč priložnost, da v štiriurnem razgovoru izmenjamo mnenja o vseh problemih, ki zanimajo obe državi. Z rezultati teh pogovorov smo zelo zadovoljni, ker se je pokazalo, da imamo ista gledišča v najvažnejših vprašanjih, ki zadevajo naše nadaljnje sodelovanje, kakor tudi o problemih mednarodnega pomena.«

Razgovori med predsednikom Titom in sovjetskim predsednikom vlade Nikito Sergejevičem Hruščovom so zajeli uspešen razvoj jugoslovansko-sovjetskih odnosov na političnem, gospodarskem, kulturnem in drugih področjih. Proučila sta tudi možnost za nadaljnjo krepitev prijateljskih stikov in za razširitev vsestranskega sodelovanja med obema državama. Med razgovori sta poudarila svojo privrženost načelom miroljubne koeksistence med državami z različnimi družbenimi sistemi kot glavne smeri zunanje politike Sovjetske zveze in Jugoslavije.

Predsednik Tito in premier Hruščov sta proučila tudi pereča vprašanja mednarodnega komunističnega in delavskega gibanja. Poudarila sta velik pomen združevanja vseh naprednih sil, ki se borijo za mir, demokracijo in socializem, in ugotovila, da mora sleherna komunistična in delavska partija prispevati svoj delež k premagovanju težav v svetovnem komunističnem gibanju.

Lahko rečemo, da nadaljnje zbližanje gledišč z državniki obeh prijateljskih držav in rezultati, ki jih je dosegel predsednik Tito s svojim sedanjim obiskom na Finskem in v Leningradu, predstavljajo nov in bogat prispevek k prizadevanjem miroljubne in enakopravne politike vsega naprednega človeštva, ne samo Jugoslavije.

OSTALI DOGODKI

● ŠASTRI — NOVI INDIJSKI PREMIER

Medtem ko vsa Indija in za njo ves miroljubni svet še žaluje za preminulim indijskim ministrskim predsednikom Nehrujem, velikim borcem za indijsko neodvisnost in za mir, bo morala indijska skupščina določiti novega predsednika. Ta naloga vsekakor ni lahka, saj pokojnik ni določil svojega naslednika niti z besedico ali namigom, take osebnosti, ki bi uživala tolikšen ugled kakor Nehru, pa Indija nima.

In vendar je veliko indijsko ljudstvo prav pod vtisom velike izgube pokazalo svojo enotnost. Največja in vodilna indijska stranka kongresa je umela podrediti notranja trenja državnim interesom. Soglasno je izvolila najožjega Nehrujevega sodelavca, šestdesetletnega Lala Bahadura Šastrija za voditelja skupščinske skupine stranke, kar je obenem pomenilo, da je postal tudi predsednik vlade.

Sam dogodek je najodločneje demantiral glasove, češ da vlada v strankinem vodstvu kriza in da je sama stranka v razsulu. Vodstvo kongresa, pa tudi ugledni člani stranke so s tem zavrnili pritisk tistih, ki ribarijo v kalnem.

Šastri se je dolga leta politično udejstvoval. Bil je tesen sodelavec Gandija in je tudi moral večkrat v britanski zapor. Pozneje je opravljal visoke strankine in vladne funkcije. Ko je premier Nehru zbolel, je bil imenovan za ministra brez listnice in je kot tak v bistvu vodil predsedniške posle. Kakor je sam ob izvolitvi izjavil, bo Indija zgradila socializem. Šastri torej stopa po poti, ki jo je začrtal Nehru.

● ZANIMIV PREDLOG

Sovjetski premier Hruščov je ponudil te dni predsedniku Johnsonu, da je SZ pripravljena pokazati fotografije ameriških vojaških oporišč in naprav, ki so jih fotografirali sovjetski umetni sateliti. Obenem je predložil, naj bi obe državi sploh izmenjali take slike. Tak predlog je pojasnil v razgovoru z ameriškim senatorjem Bennettom, kateremu je tudi omenil sovjetsko zaskrbljenost zaradi poletov ameriških letal nad Kubo.

Zgornja ponudba je vsekakor zanimiva. Nobena skrivnost ni, da sateliti lahko fotografirajo objekte pod seboj. Prav zaradi tega so teze o skrivnih oporiščih postale stara bajka. Znani so tudi obojestranski očitki o »vohunskih« poletih, ki pa so zadnje čase potihnili. Političen pomen izjave sovjetskega premiera je bržkone v tem, da bi obe velesili raje pospešili razorožitveni kurz po ustreznem sporazumu kakor nadaljevali »vohunstva« te vrste...

● *V sovjetsko-ameriških odnosih je prišlo pred dnevi do velikega in pozitivnega dogodka. Obe vladi sta podpisali medsebojni konzularni sporazum. To je prvi povojni politični bilateralni sporazum, ki zadeva neposredne odnose obeh dežel. Sicer pa vse, kar zadeva odnose med Washingtonom in Moskvo, zanima tudi ostali svet. Dobri ali slabi odnosi*

(Nadaljevanje na 2. strani)

Rekonstrukcija TGA, velik korak naprej

Delovni kolektiv Tovarne glinice in aluminija v Kidričevem je že pred nekaj leti uvidel, da s takratnim načinom proizvodnje glinice in aluminija ne bo dolgo mogel biti konkurent na svetovnem tržišču. Zato se je odločil za rekonstrukcijo — automatizacijo obrata glinice in gradnjo še ene elektrolize. Rekonstrukcija obrata glinice je bila razdeljena v več faz. Kot priprava za veliko in obsežno rekonstrukcijo je bila izvršena tako imenovana normalizacija na oddelku glinice III, kar je bil tudi prvi resnejši korak k zvišanju proizvodnje glinice. S to normalizacijo je bil spremenjen način cepljenja dekompozerjev. Tako je kolektivu uspelo precej povečati proizvodnjo, istočasno pa je bila ustvarjena možnost, da se začne z rekonstrukcijo ostalih obratov glinice. Namen vse te rekonstrukcije pa ni bil samo povečanje proizvodnje, ampak tudi izboljšava normativov, predvsem toplotne energije, t. j. pare in plina, in seveda predvsem zmanjšanje delovne sile. Istočasno z avtomatizacijo obrata glinice pa je bila nujno potrebna tudi modernizacija in povečanje proizvodnje aluminija, kar se je zgodilo z gradnjo nove elektrolize iz ostalih pomožnih obratov, kakor tudi s samo rekonstrukcijo že obstoječe elektrolize. Tako je bila zgrajena nova hala »B' s 160 pečmi, ki obratujejo že od lanskega leta. Prav tako je v tej hali še pripravljen prostor za zgraditev 16 novih električnih peči, kar bo povečalo proizvodnjo aluminija za ca. 2000 t letno. Da bi res čimbolj mehanizirali naprave in s tem zraven povečanja produkcije olajšali tudi delo zaposlenih delavcev v elektrolizi, se je v času, ko se je gradila hala »B«, vršila tudi rekonstrukcija naprav v hali »A«. Izvedene so bile razne spremembe in zamenjave tokovodnikov, ki zelo ugodno vplivajo na porabo električne energije. Delovni kolektiv je lani vložil precejšnja sredstva v rekonstrukcijo. Kreditov je črpal 1.139,000.000 dinarjev, lastne udeležbe je bilo 621,500.000 in prekoračitve v znesku 857 milijonov dinarjev. Istočasno se je precej znižalo število delovne sile, kar je precej pocenilo proizvodnjo. Količina in kvaliteta aluminija iz nove elektrolize je zelo dobra. Tudi kvaliteta glinice se je gibala znatno izpod postavljenih dovoljenih maksimumov po mednarodnih predpisih, zaradi česar je naša glinica tudi zunaj naših meja cenjena in iskana. Pri sedanji rekonstrukciji je bila upoštevana zamisel o možnosti za nadaljnjo razširitev obratov glinice. Seveda bo pri vsem tem tudi v bodoče potrebno več študija in raziskovalnega dela, kajti noben proizvodni proces danes še ni tako popoln, da bi se kolektiv lahko uspaval na njem. To je v tem nenehnem razvoju modernizacije in avtomatizacije še toliko pomembnejše, kajti v literaturi že lahko danes zasledimo revolucionarne napovedi o radikalnih spremembah v načinu pridobivanja aluminija. Že pred leti so namreč pričele prihajati vesti, da so Kanadčani, Rusi in Francozi že razvili nove postopke za direktno pridobivanje aluminija iz boksita in v ta namen že zgradili tudi prve objekte. Vse to razumljivo sili k nenehnemu, intenzivnejšemu iskanju novih poti in izboljšav, če hočemo iti tudi mi vzporedno z ostalimi proizvajalci aluminija v svetu. Toda vsemu temu bomo lahko kos le, če bomo posvetili več časa strokovni izobrazbi zaposlenih, brez katere ni moč pričakovati, da bodo kos nalogam, ki jih je pred kolektiv postavila sodobna rekonstrukcija in avtomatizacija. Čeprav je bilo o izobraževanju v TGA že mnogo povedanega, je to še vedno eno poglavitnih in bistvenih vprašanj, ki bodo tudi v bodoče še vedno na prvem mestu. Med člani kolektiva je še namreč precej takih, ki iz kakršnihkoli vzrokov nimajo končane osnovne šole. Vsa prizadevanja raznih služb v podjetju, ki se ukvarjajo z vprašanji izobraževanja, ne bodo dosegla večjega uspeha, če vsak posameznik, ki mu je potrebna strokovna izobrazba, ne bo pokazal več zanimanja in volje do lastne izobrazbe. Trenutno je v razpravi pred kolektivom osnutek pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, ki že predvideva točke, ki bodo, marsikoga zainteresirale, da se za svoje delovno mesto tudi strokovno usposobi.

Če bo tudi v tej smeri storjeno vse potrebno in zaželjeno, bo moč trditi, da je rekonstrukcija v TGA omogočila velik korak naprej, ker ni vplivala samo na povečanje proizvodnje, ampak je tudi preobrazila člane delovnega kolektiva. Moderna industrija aluminija zahteva od vseh, da dajo vse od sebe za splošen napredek in nadaljnji razvoj aluminijske proizvodnje

Del tovarniških objektov v Kidričevem

Letos v Središču zgajena farma za 2500 govedi

FARMA BO MODERNO ZGRAJENA IN SKORAJ VSA DELA V HLEVIH BODO OPRAVLJALI STROJNO, FARMO BO SESTAVLJALO 8 OBJEKTOV ZA PITANJE ODRASLE GOVEDI TEŽKE OD 250 DO 550 KILOGRAMOV, ŠTIRJE OBJEKTI FARME PA BODO SLUŽILI ZA PITANJE TELET. CELOTNO FARMO BO SESTAVLJALO 12 OBJEKTOV IN BO VELJALA GRADNJA 574 MILIJONOV DINARJEV. GRADNJA FARME HITRO NAPREDUJE. V TEM MESECU BODO ZGRAJENI TRIJE ŠENIKI IN TRIJE KORITASTI SILOSI. ZGRAJEN JE VODOVOD, NAPELJANA ELEKTRIKA IN ZABETONIRAN JE VEČJI DEL TEMELJE V ZA HLEVE.

Lanskega oktobra je pričela Kmetijska zadruga Ormož graditi v Središču govejo farmo za 2500 govedi. Potreba po gradnji tako pomembnega gospodarskega objekta je bila v občini očitno že vrsto let. Glede na to, da daje kmetijstvo v ormoški občini še vedno približno 80 odst. narodnega dohodka, je bila dana tej investiciji prioriteta. Letos bo zgrajena goveja farma v Središču, v novi vinski kleti v Ormožu bo vskladiščen del letošnjega pridelka, zgrajeno bo skladišče reprodukcijskega materiala v Ormožu, nekaj strojnih lop in nabavljeni so novi kmetijski stroji, ki bodo z obstoječim sposobnim in strokovno izkušenim kadrom mnogo doprinesli pri razvoju kmetijstva.

V Središču v Dolnjem gaju bo zgrajena goveja farma zaprtega tipa hlevov, kjer bodo vsi pogoji za razvoj živinoreje. Gradnja farme bo veljala 574 milijonov dinarjev. Oddaljena bo 1500 metrov od nakladalne železniške postaje Središče v bližini bo kompleks njivskih površin za pridelovanje krmske baze. Blizu je tudi mešalnica močnih krmil.

Farma bo zgrajena v treh etapah: v tem mesecu bodo zgrajeni 3 seniki, trije koritasti silosi; v drugi etapi bosta dograjena dva hleva za teleta in dva objekta za govedo, vse ostale gradnje pa bodo izvršene v tretji etapi. Širina hleva za teleta bo znašala 11 metrov, dolžina pa približno 112 metrov. V takem hlevu bodo pitali 256 telet v dveh vrstah. Hlevi bodo zgrajeni tako, da bo možna popolna mehanizacija vseh opravil. Tako bo na tele odpadlo na glavo 4,8 kv. metra prostora, kar je za razvoj teleta dovolj.

Tudi hlevi za pitance bodo zaprtega tipa in bo vsak širok 11 metrov in štiri metre krajši od hleva za teleta. Za spravilo krme so pri farmi predvideli koritaste silose in bo v njih mogoče silirati približno 16.000 kubičnih metrov silaže. Za skladiščenje sena so predvideli senike. Pred vsakim hlevom pa je predviden betoniran plato za gnoj, ki bo ob cesti služil tudi kot nakladalna rampa. Tako bo lahko traktor s hleva potiskal gnoj na traktorsko prikolico. Poleg farme, ki jo bo sestavljalo 12 samostojnih gospodarskih objektov, bodo tudi zgradili obrafno poslopje in strojno lopo. Razen navedenega so tudi zgradili cesto, kanalizacijo, pred predajo farme svojemu namenu pa bo treba urediti okolico.

Kot računajo, bodo uporabili letno za pitanje vse živine 20.445 ton krmil; sena, silaže in stelje. Letno bodo spitali približno 2100 govedi, kar bo dalo 1,200.000 kilogramov mesa. Na farmi bo zaposlenih 16 visokokvalificiranih delavcev in trije kmetijski strokovnjaki.

GOSPODARSKI POMEN FARME

Goveja farma v Središču bo imela precejšen gospodarski pomen za občino. Industrijski način pitanja telet in govedi, ki ga bo uvedla farma v svojih za to urejenih prostorih, bo poleg visoko rentabilne živinorejske proizvodnje vplival na individualne kmečke proizvajalce. Poleg tega, da bo goveji naraščaj dobro izkoriščen s tem, da bo manj klanja telet in se bo stalež govedi povečal, bo nova goveja farma kmetijske zadruge Ormož imela važno postavko za ormoško gospodarstvo v izvozu. To je toliko bolj pomembno danes, ko dajemo izvozu res močen poudarek, da bi izravnali zunanjo-trgovinsko bilanco.

POTREBOVALI BODO TELETA

Na Kmetijskem kombinatu v Ormožu že pripravljajo mlado govejo čredo za novozgrajeno farmo. Kot menijo na zadrugi, bodo do konca letošnjega leta skoraj napolnili farmo z 2000 govedi. Teleta bodo pridobili z odkupom s sodelovanjem z zasebniki, predvsem pa iz sosednjih kombinatov. Računajo tudi, da bodo nekaj telet lahko kupili tudi v Medjimurju.

D. R

Ostali dogodki
(Nadaljevanje s 1. strani)

na tej črti se neposredno odražajo tudi na splošne razmere v svetu.

● *Na havajskih otokih so se sestali ameriški zunanji minister Rusk, obrambni minister McNamara in general Taylor in po sestanku predložili svoja poročila predsedniku Johnsonu. O čem vse so razpravljali, trenutno še nihče točno ne ve, toda znano je, da trenutno še niso predlagali ameriškemu predsedniku, da bi bilo treba razširiti vojaške operacije iz Južnega tudi v Severni Vietnam.*

● *V Indiji so po smrti velikega državnika Nehruja izvolili za predsednika Kongresne stranke in novega predsednika vlade Lala Bahadurja Šastrija, ki je že sestavil nov kabinet. Na prvi tiskovni konferenci je novi premier izjavil, da Indija ne sme zapustiti socialistične orientacije.*

Hčerka pokojnega premiera Nehruja, Indira Gandhi, je v novem kabinetu prevzela resor za informacije in po rangu peto mesto.

● *Položaj na Cipru se je ponovno zaostril. Turčija grozi z oboroženo intervencijo in z izkrcanjem svojih enot na otoku. Ciprske varnostne sile in grška armada so zaradi tega zopet v stanju pripravljenosti.*

● *Zahodnonemška socialnodemokratska stranka je sklenila, da bo podprla predsedniškega kandidata krščanskih demokratov Lübkeja in mu s tem praktično že zagotovila ponovno izvolitev za predsednika Zvezne republike Nemčije. Svobodni demokrati se z Lübkejem ne strinjajo, zato so predlagali lastnega kandidata Bucherja.*

● *Državni tožilec Karlheinz Horn je zahteval od deželnega sodišča v Bonnu, naj izreče kazen nad ustaškimi teroristi, ki so 29. novembra 1962 napadli jugoslovansko diplomatsko predstavništvo v Mehlemu pri Bad Godesbergu. Za obtoženega Franjo Periča, ki je z revolverskim strelom ubil Momčila Popoviča, je zahteval doživljenjski zapor, za vse ostale pa kazni, ki so nižje od štirih in pol leta. Torej dokaj nizke kazni. Pri tem je pozabil raskrinkati tiste zahodnonemške sile, ki stojijo za ustaškimi teroristi in podpirajo njihovo protijugoslovansko dejavnost.*

VABIMO VAS NA OTVORITEV

razstave tehničnih izdelkov

V nedeljo, 14. junija 1964, bo ob 9. uri v telovadnici ESŠ v Ptuju otvoritev razstave tehničnih izdelkov učencev vseh šol. Razstava bo odprta do vključno 24. junija vsak dan od 9. do 17. ure. Vabljeni!

Kidričevo

Agilno AMD

Že nekaj let je v Kidričevem AMD, ki je iz leta v leto vedno bolj agilno. Ko so se v začetku leta zbrali člani na svoji letni skupščini in analizirali svoje uspehe, ki niso bili majhni — so si postavili tudi naloge za letošnje leto. Med prvimi je prav gotovo šolanje voznikov-amaterjev in mopedistov in pa povečanje aktivnosti na prometnovarstvenem področju. Dogradili so garaže, ki so jih pričeli graditi v lanskem letu. Za svoje člane so organizirali skupni izlet s svojimi vozili za 1. maj v Crikvenico na motodirke, medtem ko imajo v programu še več taldh skupinskih izletov v mesecu juliju, ko nameravajo prek Vršiča skozi Trento in na Mangrt in še na ogled raznih krajev in znamenitosti naše Primorske. Ko bo delovni kolektiv TGA praznoval letos jeseni 10. obletnico obratovanja, nameravajo prirediti športno turistično prireditev v Kidričevem — med največji dosedanji uspeh pa štejejo udeležbo svojega člana na mednarodni prireditvi v Ženevi junija meseca, ki ga organizira FIM. Tako v Kidričevem najbolj agilno deluje AMD, ki ima v svojem kratkem obdobju za seboj lepe uspehe, pred seboj pa bogat program raznih prireditev.

Z izletom zaključena mandatna doba

Mandatna doba CDS in članov svetov PE in EE poteka h koncu, zato je CDS tovarne glinice in aluminija na svoji predzadnji seji sklenil organizirati 4-dnevni izlet, s katerim so člani dobili priznanje kolektiva za dveletno delo v organih delavskega samoupravljanja. Pot jih je vodila najprej v železarno Jesenice, kjer so si ogledali potek proizvodnje železa in jekla. Nadalje jih je pot vodila prek Vršiča v prelepo dolino Soče do Nove Gorice in dalje do Kopra, kjer so si v tovarni TOMOS ogledali proizvodnjo mopedov. Proti koncu potovanja so se ustavili še v lastnem počitniškem domu v Crikvenici, kjer so preživeli nekaj prijetnih uric počitka po dolgi in naporni vožnji. Izlet je bilo prijetno doživetje za marsikoga od njih, ki še ni imel priložnosti spoznati tega dela naše domovine.

Čas je za kopanje

Nastopil je čas vročih poletnih dni, z njim pa tudi želja prebivalcev naselja Kidričevo in okoliških krajev po prijetnem osvežilu — predvsem kopanju v letnem kopališču. Zato bo v nedeljo, 14. junija 1964, popoldne, slovesna otvoritev letošnje kopalne sezone v bazenu. S tem se bodo pričeli veseli dnevi za staro in mlado, ki se bo v vročih mesecih rado zatekalo v kopalni bazen. To je toliko prijetnejše, ker je to prvič po dolgih letih, ko stanovalcem naselja ni treba iskati osvežila v Dravi ali Pesnici. Bazen, 25x11 m, s skakalno desko bo služil starim in mladim kopalcem, manjši 8x6 m, pa najmlajšim stanovalcem naselja. Okrog obeh bazenov je tudi lep 800 kvadratnih metrov obsegajoč ograjen prostor za igranje, sončenje in senčenje, tako da bo res za vsakogar nekaj. Okolica je prijetna, kopališčna zgradba pa ima vse potrebne prostore s kabinami za preoblačenje in okrepčevalnico. Letos bodo uredili igrišče za odbojko, otroška igrišča in nabavili rusko kegljišče, s čimer bo priskrbljeno za res prijeten oddih in razvedrilo obiskovalcev po končanem delu. S tem objektom je Kidričevo dobilo res prepotreben, rekreacijski in morda celo turistični objekt, ki bo ga želel videti marsikdo, ki bo prišel na ogled tovarne ali pa ga bo pot sicer zanesla v naselje. Res bo potrebno storiti še marsikaj za izboljšave, toda že to, kar so dobili stanovalci s tem bazenom je velika pridobitev. Za njo ima največ zaslug stanovanjska skupnost in njen predsednik, ki je akcijo dobro organiziral, vodil in izpeljal. Prispevki in prostovoljno delo stanovalcev se bogato obrestuje.

Kratke vesti iz Ptuja

»E ELEKTROKOVINA R« DEL AV VELENJU

Montažno podjetje »Elektrokovinar« Ptuj je začelo v sredo, 9. junija 1964, s kleparskimi ključavničarskimi, vodovodnimi, toplotnimi in plinskimi instalacijami v Novem Velenju v naselju.

Sklenili so pogodbo za montažo 2 blokov s 70 stanovanji. Po izgotovitvi teh del in po ugodni ocenitvi izvršitve sedanjih pogodbenih del ima »Elektrokovinar« možnosti skleniti pogodbo za petletna dela za okrog 200 stanovanj letno.

Izdelava elektromotorjev v Ptuju

Na seji upravnega odbora »Elektrokovinarja« v Ptuju je bil 9. junija 1964 sprejet osnutek pogodbe za kooperacijo s podjetjem »Elektrokovina« Maribor, in sicer za izdelavo 15.000 do 20.000 elektromotorjev letno.

Pri tem delu bo lahko podjetje »Elektrokovinar« Ptuj zaposlilo 20 do 30 novih delavcev, od tega vsaj 20 žena.

Prostore za to dejavnost bo adaptiralo podjetje v zgradbi na Zadružnem trgu v Ptuju. Servis se bo odselil v mesto bliže strankam in sicer v prostore (prej Kodela) nasproti Rešilne postaje.

Urejeni kleparski prostori

Adaptacija kleparskih prostorov v Ptuju, Mariborska cesta, je zaključena. Kleparske delavnice so sedaj v sončnih, prostorih in jih zasedajo z deli za bekonsko farmo in za izdelavo hladilnih naprav v kooperaciji z »Metalno« Maribor.

TEKMOVANJE GASILCEV

V nedeljo, 7. t. m. je organizirala Občinska gasilska zveza Ptuj tekmovanje najboljših gasilskih društev in industrijskih gasilskih desetin. Doseženi so bili naslednji uspehi:

1. mesto Gorišnica 855 točk, 2. Gerečja vas 832, 3. Žagojiči 812, 4. Hajdina 807, 5. Majšperk 792, 6. Ptuj 755, 7. Spuhlja 744 in 8. mesto Jurovci 677 točk. Prvak za občino Ptuj je tokrat zasluženo društvo Gorišnica.

Med industrijskimi gasilskimi desetinami so dosegle:

1. Kidričevo 864 točk, 2. Tovarna perila »Delta« 851, 3. Železniške delavnice Ptuj 799 in TAP 683 točk.

Od industrijskih gasilskih desetin, oziroma društev je zasedla prvo mesto desetina iz Kidričevega.

Občinska gasilska zveza v Ptuju pripravlja požarnovarnostni teden, ki bo v drugi polovici tega meseca.

BJ

Srečanje »Petovia« Ptuj – »Gostinsko podjetje« Varaždin

V četrtek, 4. junija 1964, je bilo pri »Petoviji«, alkoholni industriji Ptuj in na kegljišču »Drave« prijateljsko strelsko in kegljaško srečanje med moštvoma sindikalnih podružnic Gostinskega podjetja Čakovec in Petovije, ki se je končalo v streljanju z zmago »Petovije« in v kegljanju z zmago gostov iz Čakovca. V ženskih ekipah so se izkazale strelke in kegljašice iz Petovije.

Glede samega tekmovanja moramo reči, da je bilo tehnično in organizacijsko dobro pripravljeno, glede razpoloženja tekmovalcev, gostov in domačih pa, da je bilo prav prisrčno. Gosti so se v Ptuju prav prijetno počutili. Sindikalna podružnica »Petovije« je poskrbela, da so preživeli gosti iz Čakovca v Ptuju nekaj prijetnih ur in da so se poslovili z obljubo, da bodo še prišli, saj so medsebojni obiski moštev podjetij iz Čakovca in Ptuja obojestransko zelo koristni. Podjetje iz Čakovca je že več let reden odjemalec in potrošnik izdelkov »Petovije«.

Med strelci iz »Petovije« so bili ob rezultatu 126:110 najboljši Štefan Laura (126), Boris Urbančič (11), Blaž Mlakar (111), Viktor Hotko (110), Peter Zmazek (106) in Milan Kokot (105), med gosti pa so bili najboljši Drago Galič (122), Anton Kontrec (114), Adalbert Kopjar (93), Josip Filipan (88) in Stevo Graš (87). Tudi ostali so nam sicer pokazali vso prizadevnost, ki pa ni bila kronana z vidnim uspehom.

Pri kegljačih so bili najboljši Horvat (35), Loparič (23) in Jagec (22), od domačih pa Hotko (36), Mlakar (35) in Kokot (26).

Prihodnje srečanje bo čez 6 mesecev zopet v Čakovcu.

Kosec s strojno kosilnico

Pozno zvečer sem dohitel na cesti strojno kosilnico BCS, za katero je stopal strojnik Šcrl Anton, doma iz Bratislavec pri Polenšaku. Ustavil sem se ob njem ter ga o tem in onem povprašal, predvsem pa, kako kosilnica dela. Rade volje mi je postregel s podatki, namreč, da je s kosilnico zadovoljen. Z njo dela brezhibno že dve leti. Potožil je, da so dnevi zanj v času košnje prekratki, saj sploh skoraj nima počitka. Ko pride ponoči domov, ga že čakajo stranke, ki bi ga najraje takoj odvedle s seboj in če bi bila polna mesečina, bi brž-kone moral iti. Tako pa le malo leže k počitku, če se temu sploh lahko tako reče, kajti od enajstih do pol treh ali štirih je le premalo počitka za utrujenega strojnika, ki ves dan koraka za strojem. Rekel je, da je prava šala kositi samo po lepih travnikih, vendar mora često kositi tudi med drevjem, v globačah, na strminah itd.

Stroj je brez luči, ki pa bi mu zelo koristila, saj se često vrača v poznem času s terena.

Predstavnikom KZ na Polenšaku gre priznanje za skrb za pomoč pri košnji, kajti samo s koso danes ni moč več daleč priti.

MESTNI KINO PTUJ
predvaja 12., 13. in 14. junija jugoslovansko-nemški barvni kinemaskopski film **Winetou**, 16. junija ameriški film **Fra Djavolo**, 17. in 18. junija francosko-italijanski barvni kinemaskopski film **Preganjana ljubimca**.

KINO ORMOŽ
predvaja 13. in 14. junija italijanski film **Pekel v mestu**, 17. in 18. junija francoski film **Po tolikih letih**.

KINO SREDIŠČE
predvaja 13. in 14. junija angleški film **Tigrov zaliv**.

Udeleženci med slovesnostjo na borlskem grajskem dvorišču

Posnetki in tekst: J. Vrabl

Uspelo srečanje internirancev na Borlu

Nedelja, 7. junija 1964, na Borlu niže Ptuja. Ta dan je bil namenjen srečanju preživelih, ki so jim nemški in italijanski fašisti namenili vse muke in trpljenja svojih uničevalnih taborišč, kot so bila Auschwitz, Ravensbrück in druga. Zbralo se je nad 1300 udeležencev srečanja, ki so prihiteli sem iz raznih strani Slovenije.

Sekcije za internirance pri odborih združenja borcev NOV na območjih okrajev Maribor, Celje in Ljubljana so povabile na Borl internirance, ki so preživeli minulo vojno v italijanskih in nemških taboriščih. In mnogi so res prihiteli z družinskimi in skupinskimi vozili. Ta so se zvrstila na parkirnem prostoru pri grajskih gospodarskih poslopjih, pod drevesi.

Na poti h gradu je bil transparent: »Vaše žrtve niso bile zaman.« Priletni možje in žene, pa tudi mlajši svet z otroki, je napolnil velik prostor pred samim gradom, vsa grajska dvorišča in vse gostinske prostore. Mnogi so prihajali na teraso in občudovali okolico Borla, ki se je ta dan izredno lepo videla. Vzkliki, seganje v roko, objemi in poljubi znancev iz težkih časov... Vsi so bili vedno blizu smrti in nekaterim je uspelo priti nazaj v življenje, v svobodo. Mnogo oči je bilo solznih. Nekatere žene so z nasmehom, druge žalostne božale obraze svojih znank iz internacij. Pomenkovale so se grede, stoje ali sede v senci ali pa tudi na pekočem soncu, kot da bi jih vse skupaj nič ne motilo. Po gradu in okrog njega je bil pravi vrvež. Mnogi so tekali sem in tja in iskali znance; drugi so že posedli za mize ali pa kar na travo. V ste jih videli pri mizah ali stoje manjših skupinah pa tudi v večjih v živahnem razgovoru.

Na prostoru nad plesiščem so bili zbrani predstavniki iz Maribora, Celja, Ljubljane in Ptuja ter so se pomenkovali o podrobnostih srečanja in proslave. Tu so bili predstavniki sekcij internirancev pri združenjih borcev NOV Maribor (Mara Čepič), Celje (Marica Frece), Ljubljana (Jošt) in predstavniki iz Ptuja (Lojzka Stropnik, Janez Kostanjevec, Franc Rebernak) in drugi, med njimi tudi predstavniki tiska in radia.

Proslavo je začela in pozdravila vse navzoče udeležence in predstavnike predsednica sekcije internirancev okraja Maribor Mara Čepič. Slavnostni nagovor je pripravila in prebrala Marica Frece iz Celja. Franc Rebernak je nagovoril navzoče v imenu občinskega odbora SZDL. Šola Gorišnica je pripravila program s petjem in recitacijami. Pionirji so prinesli na tribuno pozdrave in cvetje. Celjska godba na pihala je zaigrala himno v začetku proslave in žalostinko ob spominski plošči pred nagovorom Mare Čepičeve in ob položitvi vencev. S samega zbora in proslave je bila poslana zveznemu odboru borcev NOV v Beograd protestna resolucija proti oživljanju fašizma v Zapadni Nemčiji.

Pionirji so prinesli cvetje in pozdrave

Pred slovesnostjo in po njej so si mnogi ogledali vse grajske prostore, zlasti pa spominsko zbirko s slikami padlih prvih talcev, s sliko gradu Borla, z vitrino z načrtom gradu Borla o razporeditvi grajskih prostorov v času okupacije, s slikami o delu in življenju zaprtih Slovencev, s kratkim opisom zgodovine Borla v več jezikih. To razstavo je pripravila kustos oddelka NOB ptujskega muzeja Vida Rojičeva. Zraven razstave teh spominskih slik je letos restavrirana grajska kapela, ki si jo tudi mnogi skrbno ogledujejo.

Na Borlu so se v nedeljo sestale tri generacije, starejša in mlajša, ki ju je minuli vojni metež najbolj prizadel in ki sta po osvoboditvi krepko prijeli za delo. Z njima je prispela povojna mladina, ki pozna preteklost iz pripovedovanja svojcev, iz šolskih predavanj, iz knjig, časopisov in filmov. Prav tej mlajši generaciji je bil namenjen največji del nagovorov, naj ne podcenjuje nevarnosti oživljajočega se fašizma v Zapadni Nemčiji in naj ne dovoljuje, da bi se kdaj ponavljali žalostni dogodki iz zgodovine slovenskega naroda in ostalih narodov Jugoslavije.

Nekaj ur so bili udeleženci srečanja skupaj za mizami pri skupnem okrepčilu in so se o vsem pogovorili do prihodnjega svidenja. Tudi predstavniki iz Ptuja, Maribora, Celja in Ljubljane so sedli za skupno mizo in se pomenili o vsem v zvezi s srečanjem in tudi o lastnih doživljajih iz časa vojne.

Nekaj preživelih internirank iz Ravensbrücka

Borl tokrat ni bil turistična točka, ampak kraj srečanja živih prič krutega fašističnega zatiranja slovenskega naroda, zapostavljanja, zapiranja in mučenja ter ubijanja upornega ljudstva, ki ni hotelo kloniti pred okupatorjem. Taka srečanja so poleg prijetnih osebnih snidenj tudi odločen protest proti vsem ostankom fašizma v svetu in opozorilo na nevarnosti njegovega oživljanja v Zapadni Nemčiji in drugod.

Okrog 15. ure se je parkirni prostor precej spraznil. Oddaljeni udeleženci so odpotovali. Na njihovo mesto pa so prispele pozneje skupine izletnikov, ki so se vračali iz Kumrovca, Trakoščana in od drugod, ki se navadno ustavijo tudi na Borlu.

Za prireditelje srečanja je bila nedelja, 7. junija 1964, dan z uspelo množično prireditvijo ob spominskem dnevu, za samo letovišče Borl pa dan izredno številnega obiska in tudi močna preizkušnja kapacitet letovišča glede na hitro in kvalitetno pogostitev gostov. Od tega srečanja bo prav gotovo ostala Borlu nova dragocena izkušnja, da je lahko letovišče tudi kraj, kjer se sestane večje število domačih, od turistov manj petičnih, skromnih ljudi, ki so jih sklicale organizacije in mnogo bolj kot turisti občutijo, ali so cene primerne za druge ali tudi zanje.

Lepi uspehi v razvijanju turizma

Znano je, da so se izboljšale v zadnjem času gostinske usluge v Gostinskem podjetju v Ormožu in bo to izboljšanje koristno vplivalo na razvoj turizma v občini. Do tega je prišlo zaradi boljše organizacije dela in predvsem zaradi zaposlitve novih kvalificiranih in visoko kvalificiranih kuharskih in gostinskih delavcev.

Gostinsko podjetje Ormož ima 5 gostiln, ki so primerno urejene in sodobno opremljene. Najpomembnejša izmed teh gostiln je gostilna »Pri grozdu« v Ormožu, ki ima privlačen vrt, dva kavarniška prostora in dva prijetna kotička. Pri tej gostilni, ki ima moderni napis, se radi ustavljajo domači, predvsem pa tuji turisti. Izmed tujih turistov se največ ustavi Avstrijcev, Nemcev, Italijanov in tudi nekaj Grkov. V tej gostilni radi postrežejo gostom z raznimi domačimi specialitetami, ki so za domačega, predvsem pa za tujega turista zelo priljubljene. Prleške gibanice, meso iz tunke, čevapčiči, ražnjiči, pečene ribe z rženim kruhom ter razne specialitete se poleg vseh vrst pečenk in raznih domačih jedi in znanih jeruzalemskih vin dobro prileže jo. Pripravljajo tudi kosila ali pa specialitete po naročilu po zmerni ceni. V vsaki gostilni Gostinskega podjetja postrežejo gosta po želji, saj imajo vse sorte domačih ormoško-jeruzalemskih vin kakor tudi ostala domača znana vina.

Precej težav povzroča Gostinskemu podjetju pomanjkanje sob za tujce, ker jih je »Pri grozdu« samo 8 s 16 posteljami, kar je glede na mnogo večje potrebe premalo. Poleg ostalih činiteljev je tudi pomanjkanje ležišč narekovalo, da se v Ormožu glede razvoja turizma nekaj ukrene. Zato bodo letos pričeli graditi v Ormožu sodobno gostišče, ki bo predano svojemu namenu prihodnje leto.

Tudi nov rekreacijski center v Ormožu, ki bo v neposredni povezavi z novo vinsko kletjo in ormoškim gradom, bo pospešil razvoj turizma v tem predelu Slovenskih goric. Lepi, privlačni, naravni turistični točki Jeruzalem in Vinski vrh še vedno nista dovolj izkoriščeni. V razvoju turizma smo res precej napredovali, toda za turistične reklame še vedno premalo žrtvujemo. Treba bi bilo ob cestah postaviti reklame, označiti ceste, urediti parke, urediti zunanjost mesta in še drugo.

V vseh gostilnah prodajajo tudi sadne sokove, ki jih doslej niso.

NAJBOLJŠI GOLAŽI

Golaž je prijetna priložnostna jed. V Ormožu »Pri grozdu« ga dobite poceni, vedno svežega in okusno napravljenega. Z njim vam hitro in solidno postreže Angela, ki že čaka na prihod gostov. Gostje pravijo, da imajo v tej gostilni najokusnejši golaž.

Asfaltiranje ceste Središče—Ormož, nova pridobitev za razvoj prometa v tem delu ormoške občine. Foto: H Ormož

V AVGUSTU IZLET NA CVETLIČNO RAZSTAVO NA DUNAJ

Turist biro Ptuj že sprejema prijave za tridnevni skupinski izlet na Dunaj, ki bo v prvi polovici avgusta 1964 in ga bo organiziralo Turistično društvo Ptuj.

Potovanje bo čez Radgono — Feldbach — St. Michael — Oberwart — čez Gradiščansko, mimo Nežiderskega jezera v Eisenstadt — Dunaj. Drugi dan potovanja bo za ogled cvetlične razstave in prost razgled po Dunaju. Tretji dan pa si bodo izletniki iz Ptuja ogledali Schönbrunn, grad, živalski vrt in parke. Vrnitev bo čez Semmering in Graz nazaj v Ptuj.

Potovanje na osebo bo stalo 17.950 din (prevoz s turističnim avtobusom — 36 sedežev, oskrba, stroški kolektivnega potnega lista in vize ter organizacije potovanja). Izletniki, ki še nimajo individualnega potnega lista, plačajo 1.500 din in priložijo 2 fotografiji, ostali pa morajo priložiti 3 fotografije. Vsak izletnik bo lahko dokupil za lastno porabo 300 šilingov za protivrednost 8800 din. Pri sebi ima lahko vsakdo 1500 din v stotakih.

Prijave za izlet na Dunaj v avgustu 1964 bo sprejemal Turistični biro Ptuj do 5. julija 1964. Vsak prijavljeni vplača pri vpisu 5000 din, ostalo in denar za zamenjavo pa do 25. julija 1964.

Turistični kotiček

Foto zapisek

Temu kuharskemu tečaju na Kogu, ki je končal pred kratkim, bo sledilo še več podobnih tečajev, saj se zanje dekleta rada prijavljajo, ker na tečajih mnogo pridobijo. Ob koncu tečaja dekleta rada povedo predavateljem in kuharici, da so se marsičesa naučila, čeprav so jim doma matere tudi pokazale mnogo koristnega in zanimivega.

Humor

ŽIVCI

Tujec na obali policistu:

— Zelo sem zaskrbljen. Moja žena se je tam kopala, se potopila in se potem ni več prikazala.

— Kdaj je to bilo?

— Približno pred dvema urama.

Gasilska slovesnost v Varaždinu

Za letošnjo 100-letnico jugoslovanskega gasilstva bo 21. junija 1964 v Varaždinu velika gasilska proslava z obširnim sporedom. Pokroviteljstvo nad to proslavo je prevzel predsednik republike Tito.

Proslava te stoletnice sovpada s požarnovarnostnim tednom, ki bo od 14. do 21. junija. V tem času bodo na območju Občinske gasilske zveze Ptuj predavanja po podjetjih o požarnovarnostnih merah. Pri podjetjih bodo požarnovarnostne komisije pregledale požarnovarnostne naprave in bodo podučile kolektive, kako se uporabljajo gasilski aparati in pravočasno odstranijo vse možne nevarnosti za izbruh požara in požarne škode.

Proslave v Varaždinu se bo udeležilo tudi gasilstvo iz ptujske občine. Ešalon gasilcev in gasilk bo v delovnih oblekah in praporih sodeloval v paradi. Operativna enota gasilskega društva Ptuj pa bo nastopila s praktičnimi vajami na prostoru, kjer bo pozneje velik miting.

USPELO TEKMOVANJE GASILSKIH DRUŠTEV V PTUJU

V nedeljo, 7. junija 1964, je bilo v Ptuju tekmovanje desetin članov za naslov občinskega prvaka. V tem tekmovanju so nastopila terenska in industrijska gasilska društva.

Na občinskem tekmovanju so se najboljše izkazala društva Gorišnica, Gerečja vas, Zagajiči, Hajdina, Majšperk, Ptuj, Spuhlja in Jurovci. Vabljenih je bilo na tekmovanje 13 društev, udeležilo pa se jih je osem.

Izmed industrijskih gasilskih društev pa so bila na tekmovanju najboljša društva Kidričevo, Delta, Železnica in Avtooprema.

Tekmovanje je organizirala Občinska gasilska zveza Ptuj preko štabov gasilskih centrov in je v celoti uspelo. HV

25 novih absolventov ESŠ v Ormožu

V petek, 5. junija, popoldne je bila v osnovni šoli Ormož svečana razdelitev spričeval absolventom Ekonomske srednje šole.

Absolventi Ekonomske srednje šole, oddelka za odrasle, po opravljenem zaključnem izpitu

Pred tremi leti je Delavska univerza Ormož pod pokroviteljstvom Ekonomske srednje šole Ptuj v Ormožu ustanovila oddelek srednje ekonomske šole za odrasle. Ob ustanovitvi oddelka se je v šolo vpisalo čez 100 slušateljev. Ob pričetku predavanj so nekateri pričeli popuščati in ostajalo je vedno več nezasedenih klopi. Triletno študijsko pot je prehodilo 25 slušateljev, ki so ob zrelostnem izpitu pokazali precejšnje znanje.

Te velike svečanosti, ki je bila prvič v zgodovini Ormoža, so se udeležili direktor Ekonomske srednje šole Ptuj, Jože Stropnik, predsednik Občinske skupščine Ormož Matija Ratek, predsednik Občinskega sindikalnega sveta Ormož, v imenu Občinskega komiteja ZK in Občinskega odbora SZDL občine Ormož pa je absolvente pozdravil podpredsednik Občinske skupščine Ormož Drago Zabavnik. V govoru je Jože Stropnik med ostalim dejal, da s končano šolo absolventi ne smejo prenehati z izobraževanjem in strokovnim izpopolnjevanjem. Na svojem delovnem mestu se je treba podrobneje seznaniti s svojim delom. Šola ni mogla dati vsega potrebnega, kar zahteva praksa na posameznih delovnih mestih.

O pomenu, važnosti in o bodočem delu absolventov je na svečanosti spregovoril predsednik občine Matija Ratek. Opisal je požrtvovalnost dijakov v šoli in na delovnem mestu ter se zavzel za to, da bi s tako prakso izobraževanja nadaljevali. Zastopnik slušateljev Ivan Rozman se je zahvalil predavateljem za njihov trud. Tudi upravniku Delavske univerze občine Ormož Edvardu Pajku gre za dobro organizacijo oddelka srednje ekonomske šole, kakor za ostalo družbeno-politično izobraževanje v občini vse priznanje.

Ob navzočnosti predstavnikov družbeno-političnih organizacij in nekaterih predstavnikov gospodarskih organizacij je razdelil spričevala Jože Stropnik. 4 slušatelji so izdelali Ekonomsko srednjo šolo z odličnim uspehom, sedem s prav dobrim, 8 z dobrim, 6 slušateljev pa z zadostnim uspehom.

RAJE BOLAN

Zdravnik: Če ne boste več pili, boste ozdraveli, torej nobenega alkohola več!

Pacient: Strašno. Torej bom moral biti celo življenje bolan.

ČESTITKE

SVOJCEM IZ DOMAČEGA KRAJA PRIPADNIKOM JLA

Ivanu Rajhu, ki služi vojaški rok v Bijeljini, V. P. 1518/19, želi za njegovo 21. pomlad vse najboljše in da bi mu dnevi v vojaški službi hitro minili ter da bi se kmalu vrnil v svoj rojstni kraj. Danica!

V Ormožu ustanovljen radio klub

V kratkem bo ustanovil Občinski odbor ljudske tehnike Ormož v Ormožu radio klub. Za ta klub se zanima v občini precejšnje število odraslih, predvsem pa mladine. Radio klub bo imel začasne prostore pri delavnici osnovne šole v Ormožu. Člani radio kluba se bodo posluževali orodja in ostalih tehničnih pripomočkov iz šolske delavnice, ki bodo v njej tudi postavili amaterski radio sprejemnik in pozneje še oddajnik. Klubu je prvi pomagal Občinski odbor Ljudske tehnike Ormož s tem, da mu je preskrbel primeren prostor in dotacijo v znesku 100.000 dinarjev.

Radio klub bo pričel načrtno delovati v prihodnji izobraževalni sezoni, ko bo priredil tečaj za radiotelegrafiste A in B kategorije. Člani radio kluba se bodo usposabljali teoretično in praktično za radiotelegrafiste A in B kategorije. Izdelovali bodo tudi razne izdelke in jih bodo razstavili za letošnji dan republike v Ormožu.

Čeprav še ni preteklo leto dni, odkar je bil ustanovljen v Ormožu Občinski odbor ljudske tehnike, je na tem področju mnogo storjenega. Mladina se strokovno izobražuje prek raznih krožkov in tehničnih predavanj in tako dodatno usposablja. Tako mladi naraščaj dobiva vpogled v razne poklice, ki poleg poklicnega usmerjanja mladine kar mnogo prispeva k hitrejšemu in popolnejšemu odločanju o svoji perspektivi. Pri praktičnem delu mladine je moč opaziti, za kateri poklic je otrok nadarjen in za kaj ima veselje.

Radio klubu Ormož se bo pridružil Radio klub Središče, ki je bil vse doslej pod okriljem Radio kluba Ptuj. Prva in poglavitna naloga Radio kluba Ormož bo urediti in primerno opremiti prostore, nato pa pričeti sistematično izobraževati radio amaterje.

R. D.

Dopisujte v TEDNIK

Koncert ženskega komornega zbora in Koroškega okteta

V soboto, 6. t. m., je koncertiral v Ptuju v dvorani Narodnega doma Ženski komorni zbor in Koroški oktet DPD Svoboda Ravne na Koroškem. Ženski komorni zbor 15 članic se odlikuje z glasovnim bogastvom v prvih in drugih sopranih, kakor tudi v prvih in drugih altih. Posebno dobri so drugi alti, ki majo lep, poln in mehak glasovni nastavek do nižine malega »d«. Prav posebno je ugajala sopranistka, ki je pela solo v pesmi »Uspavančica« Maksa Pirnika, z lepim doživetim podajanjem in lahkotnim ter nežnim glasom tudi v najvišjih legah.

Repertoar ženskega komornega zbora je obsegal umetne in narodne pesmi, v katerih so bili zastopani skladatelji: Radovan Gobec, Danilo Bučar, Makso Pirnik, Luka Kramolc, Slavko Mihelčič in Saša Šantel. Zbor je pod mojstrskim vodstvom svojega pevovodje profesorja Jožeta Petruna, ravnatelja Glasbene šole Ravne, kar potrjuje čista intonacija, vzorna dikcija in doživeta interpretacija. Ob vsaki izvajalni točki so poslušalci navdušeno nagradili ženski komorni zbor z gromkim aplavzom.

Koroški oktet ima prav posebno glasovno kvaliteto z odličnim basistom solistom. Zveni lepo in ubrano, intonančno zelo čisto, skeraj z vzorno dikcijo in občuteno interpretacijo. Saj je tudi že znan širom naše domovine, ker ga imamo priliko čuti večkrat na radiu. Njegov repertoar je bil zelo pester, sestavljen iz umetnih, koroških in prekmurskih narodnih pesmi skladateljev: Luka Kramolca, Vinka Vodopivca, Josipa Pavčiča, Pavla Kernjaka, Jakoba Gotovca, Rada Simonitija, Franceta Marolta in Piewickaja z rusko narodno »Razbojnik Kuđejar«. V poslednji se je basist solist posebno odlikoval s svojim plemenitim in sorodnim basom. Koroški oktet je glasovno kultiviran, dinamično in tehnično na zavidnem nivoju pevske umetnosti, kar je zasluga vodje profesorja Jožeta Petruna. Izvajane točke je sprejelo občinstvo s silnim aplavzom tako, da so morali nekatere stvari ponoviti.

Ptujčanom se je s tem koncertom spet nudila priložnost, da so lahko poslušali kvalitetno izvedbo Ženskega komornega zbora in Koroškega okteta. Škoda je le, da je v Ptuju vse premalo zanimanja za vokalne koncerte, kajti obisk ni bil zadovoljiv. Isto smo opazili na koncertu Akademskega pevskega zbora »Tone Tomšič«, 23. maja. Še prav posebno pozornost bi morali posvetiti tem kvalitetnim zborom, ki so prvič gostovali v Ptuju, da bi ne bili razočarani nad obiskom.

Tov. Karl Koren, tajnik Sveta Svobod občine Ptuj se je gostom zahvalil za lep pevski večer in jim izročil darilo.

Ženskemu komornemu zboru in Koroškemu oktetu DPD Svoboda Ravne, ki so prvič koncertirali v Ptuju, čestitamo k uspehu! Takega lepega petja smo Ptujčani vedno veseli, zato upamo in želimo, da nas Ženski komorni zbor in Koroški oktet še obiščeta!

Franjo Luževič

BOHINJ-mladinski turistični center

Kadar premišljujemo o dopustu mladih ljudi in ko končno odločamo: morje ali planine, smo malce v zadregi. Kam naj gredo letovat mladi?

Mnoga podjetja imajo počitniške domove na morju. Toda v času sezone so ti domovi navadno zasedeni s člani kolektivov, ki imajo družine in so torej pri dopustu vezani na čas šolskih počitnic. Mnogi tabori — bodisi tabori Počitniške zveze, Zveze taborníkov ali pa raznih telesnovzgojnih društev — pa nimajo toliko zmogljivosti, da bi zadostili željam vseh, ki želijo oddiha po napornem delu ali študiju.

Znano je, da je v Bohinju mladinski izobraževalni center. V lepem Mladinskem domu se kadri iz naših mladinskih organizacij izpopolnjujejo, da bi bili laže kos nalogam Zveze mladine in naše socialistične skupnosti nasploh. V mnogih seminarjih si je pridobila znanje že cela vrsta mladinskih aktivistov, ki so nato pridobljeno znanje prenesli v osnovne organizacije, v kateri delajo. Tudi iz ptujske in ormoške občine je bilo na seminarjih pa tudi na letovanju v tem domu mnogo mladink in mladincev.

Toda v poletnih mesecih Mladinski dom ni namenjen seminarjem in tečajem; tedaj je dom v celoti namenjen letovanju. Ker je tukaj mednarodni turistični center, letuje v domu mladina iz raznih dežel: Avstrije, Italije, Danske, Anglije, Nemčije, Francije, Poljske in od drugod.

V tem biseru naše republike pa letuje tudi mnogo jugoslovanske,

Pogled na Mladinski dom v Bohinju.

Kljub visokim cenam prehrambnih predmetov je cena dnevne oskrbe sorazmerno nizka: v domu ali v vikend hišicah znaša 1030 dinarjev; kdor pa želi prebivati pod platneno streho, mora odšteti dnevno le 800 dinarjev; pri bivanju, daljšem od šest dni, pa ima celo deset odstotkov popusta.

Lega doma je idealna. Od Bohinjskega jezera je oddaljen le tri minute, vendar dovolj, da je povsem odmaknjen od prometnega vrveža. Livada pod domom je često prizorišče burnih iger z žogo ali perjanico. Na ravnici pred domom pa je betonirano plesišče, kjer si čez dan lahko vsakdo privošči tudi partijo namiznega tenisa. Komur pa je ljubši popoln mir, se bo sprehodil v senci velikega leskovega gaja v neposredni bližini doma. Dom ima za mlade dopustnike na razpolago bogato knjižnico, dva čolna za krajše izlete na nasprotno stran jezera, za daljše izlete — na primer na Bled — pa osebni avto kombi. Še kaj? Da! Čist zrak, voda in gibanje človeka izčrpajo. Zato se prijazna kuharica nikoli ne jezi, če si dobri jedci kljub obilnim in odlično pripravljenim obrokom zaželijo repete.

Veliko je možnosti za izlete v okolico. Krajši sprehodi — do Janeza ob Bohinjskem jezeru, k hotelu Zlatorog ali slapu Savice — bodo vsakomur koristili. Kdor pa išče miru in zadovoljstva na planinah, se bo odločil za vzpon z novo vzpenjačo na Vogel — ali pa za hojo na Komno, na Bogatin, na Krn, k Sedmerim triglavskim jezerom — ali pa celo na Triglav.

Tudi ljubiteljem zimskega športa nudi Bohinj mnogo užitkov. Tod je mnogo možnosti za smučanje. Bohinj je posebno znan kot središče sankaškega športa. Za Mladinskim domom je lepo smučišče, kjer potegne navkreber neugnane smučarje in sankače novo zgrajena vlečnica.

Pravica vsakega delovnega človeka je, izkoristiti svoj letni dopust. To je tudi njegova dolžnost. Mladinec pa, ki se bo odločil za Bohinj, ga prav gotovo ne bo nikoli pozabil, toliko lepega bo videl in doživel v njem!

Posnetek in tekst: Milan Cilenšek.

PARTIZANSKI KOLEDAR našega okoliša

19

JUNIJSKI DOGODKI

Karel Robinšak iz Hajdine je junija 1941 odkopal na domačem vrtu za hišo dve vojaški puški in okoli 2500 nabojev, mino in dve ročni granati, kar je zakopal že aprila 1941. Odkopano orožje je zanesel Mirku Valantu, sinu gostilničarja na Hajdini. Karel Robinšak je pripadal mladinski skupini Osvobodilne fronte na Hajdini, v kateri so delali še Mirko Valant, Franc Grabar, Alojz Zajšek, Milan Ošlovnik in Maks Cihal. Povezani so bili z delavcem Karlom Hreničem v Ptuju, Mirko Valant pa z Jožetom Lackom, članom CK KPS, kmetom iz Nove vasi pri Ptuju.

Milan Ošlovnik, mladi zobotehnik, se je sestajal z Markom Strelcem-Grómom, bivšim jugoslovanskim narednikom, ki je bil tedaj ekonom v Koroščevem mlinu na Bregu pri Ptuju. Vsi so zbirali orožje in strelivo in nosili k Valantu, kar ni bilo sumljivo, saj je imel Valantov oče gostilno.

Marko Korošec, mlinar, je bil povezan z bratom Rudijem Koroščem v Zabovcih, o čemer smo slišali že v partizanskem koledarju za april, kajti aprila je Rudi izročil Marku strojnico in strelivo, kar je vzel v bunkerju jugoslovanskih utrdb pri Markovcih. Marko Strelec je posredoval, da je to orožje prišlo do Valanta.

Nekaj orožja, ki so ga zbirali hajdinski fantje, je junija hranil Karel Hrenič v Ptuju, v Stukih.

POT V IZGNANSTVO

Da bi okupator čimprej ponemčil okupirane slovenske pokrajine, je izvedel deportacijo 260.000 Slovencev v Srbijo. Tedaj je bilo na Štajerskem 625.000 prebivalcev, od katerih pa je bilo le 0,5 odstotka Nemcev, skupaj z nemčurji pa 5,7 odstotka. Jasno je bilo, da bo ponemčevanje zelo težavno delo, čeprav bi okupator izselil vse, ki jih je nameraval. Junija 1941 je pričel s selitvami in do septembra je izselil 16.920 Slovencev ne le v Srbijo, kakor je najprej nameraval, ampak tudi na Hrvaško, nato pa še 34.000 kmetov v Nemčijo.

Načrt za izselitev še drugih 574 tisoč Slovencev, ki so jih določili za izgnanstvo, je moral okupator odložiti do konca vojne, kajti pri izseljevanju je naletel na prevelike ovire, saj so jugoslovanski narodi prijeli za orožje in prekrižali načrte okupatorja. Tudi vojna, ki jo je okupator začel 22. junija na vzhodnem bojišču s Sovjetsko zvezo, mu je prizadejala obilo skrbi, da je moral odložiti vse, kar je zaviralo vojaške načrte.

Da čaka Slovence pot v izgnanstvo, so vedeli že maja, saj se je o tem javno govorilo. Mnogi Slovenci so bili že zaprti v kapucinskem samostanu v Ptuju, v ptujskih zaporih in na gradu Borlu, ne, je že maja pripravil načrt za Prvi transport izgnancev iz našega okoliša pa je odšel na pot 14. junija.

Zvečer pred selitvijo so se ustavljali okupatorjevi kamioni pri hišah, kjer so stanovali za selitev določeni Slovenci, v prvi vrsti tisti, ki so se naselili na Štajerskem po prvi svetovni vojni, pa tudi drugi zavedni Slovenci. Nemški vojaki so surovo razbijali po hišnih vratih, dokler jim stanovalci niso odprli. Nato so v stanovanju zahtevali, da se družina hitro pripravi na pot. S seboj lahko vzame 50 kg imovine v blagu in 500 dinarjev gotovine. V naglici so družine sredi noči z žalostjo zapuščale svoje domove. S kamioni so jih okupatorjevi vojaki odpeljali navadno v zbirališče za izseljence v Lenartovi hiši na Srbskem trgu, nato pa v Maribor, od koder so odšli s transportom v izgnanstvo.

V Mariboru so se navadno dobili vsi člani družine, kajti tiste, ki so jih že prej zaprli, so pripeljali pred odhodom transporta iz zaporov v Maribor, v zbirališče na dvorišču meljske vojašnice. Nekatere pa so odpeljali namesto v Maribor v drugo zbirališče za izseljence, v Rajhenburg.

JUNIJSKI IZGNANCI

Junija 1941 je okupator odpeljal iz ptujskega okraja, kakor je razvidno iz nemških seznamov, 130 Slovencev. V ohranjenem seznamu je zabeleženo, da so odšli junija iz Maribora transporti: deveti v Jagodino, 14. v Čuprijo, 17. v Paračin, 21. v Kruševac, 24. v Lazarevac in Djunis.

Dne 13. junija so morali zapustiti svoje domove v Ptuju:

Zvonko Dokler, sodnik v Ptuju, z ženo in šestimi otroki;

Gorun Jože, šolski nadzornik, z ženo Filomeno;

Hasl Drago, glasbenik, z ženo in dvema otrokoma;

dr. Horvat Anton, advokat, z ženo Danuško;

Hribernik Franc, učitelj, z ženo Karolino, učiteljico;

prof. Ingolič z ženo Adelo, učiteljico, in otrokoma;

Kune Franc, finančni uradnik, z ženo;

Kramberger Robert, sodnik v Ptuju, z ženo Marijo;

Kafol Ciril, učitelj, z ženo Ljudmilo in sinom Markom;

Kočevar Anton, učitelj, z ženo Kristino in dvema otrokoma;

Podgornik Mirko, učitelj, z ženo Pavlo in sinom;

Platean Silvester, telegrafski mojster, z dvema otrokoma;

Preskar Ivan, okrajni glavar, z ženo in sinom;

Pertekel Karel, uradnik, z ženo in hčerko;

dr. Salamon Franjo, odvetnik, in Skaza Aleksander, uradnik, z ženo Asto in dvema otrokoma; učitelj Sepec Karel z družino.

Z drugimi junijskimi transporti so odšli na pot v izgnanstvo:

Baša Andrej, učitelj, s sestro Pavlo; Ribič Liberat, dijak; Rosenfeld Adolf, železničar; Rozman Pavla; Novakovič Dušan, dijak; Novakovič Boško, dijak; dr. Sluga Jurij, odvetnik, z ženo Emo in sinom; Samec Jože, črkostavec; Sevnik Srdan, dijak; Uršič Jože, uradnik; Vidmar Franc, ravnatelj posojilnice; Wilhelm Albert, gledališki igralec, z ženo Nado, gledališko igralko; Šegula Ivan, odvetnik, z ženo Francko in sinom; Šegula Pavel, učitelj, in Šegula Gabrijela, učiteljica.

Mlekuž Antonija, Lenart Franjo, trgovec, Lipič Lovro, sodnik, z družino, Bevc Maks, Berlič Zvonko, Capuder Leo, Marjan Aleksander in Bogdan, prof. Onič Franjo in Slava, prof. Holeček Pavle z ženo in otrokom.

(Kolikor je seznam, ki je objavljen, nepopoln, prosimo izseljence, naj nam javijo manjkajoča imena.)

Iz ptujske okolice so odšli junija v izgnanstvo:

Beloglavec Maks, učitelj pri Vidmu; Bohanec Franc, posestnik v Jurovcih; Breznik Adolf, pek na Hardeku; Brover Ivan, trgovec v Rogoznici; Debenak Andrej, učitelj v Gorišnici; Debevc Albina, gospodinjska pomočnica v Vidmu; Gaberc Franc, trgovski pomočnik v Ormožu; Jenko Alojz, učitelj v Ormožu; Kocuvan Adolf, učitelj v Vitomarcih; Križaj Ivan, učitelj v Halozah; Kračun Zvonko, dijak iz Tomaža pri Ormožu; Mokorel Viktor, učitelj v Halozah; Osterc Marija; Petovar Ciril, kapetan iz Ivanjkovec z ženo; Petovar Lovro s hčerko; Predan Anton, šolski upravitelj v Majšperku, z ženo Francko in dvema otrokoma; Kurež Peter, gostilničar iz Moškajnc; Ban Marija, gospodinja v Ormožu; Petrovič Živa, učiteljica v Majšperku; Pipenbaher Dušan, sodnik v Ormožu, z ženo Danilo; Plepelec Mirko, ekonom v Središču; Stekelj Karel, učitelj, z ženo Gabrijelo in bratom Karlom; Šijanec Milan, odvetnik v Ormožu, z ženo Marijo in hčerko Niko; Šijanec Boris, učitelj, z ženo Marto; Veselič Miran, inženir v Ormožu; Vrhovnik Pavla, učiteljica v Cirkovcih; Vitori Srečko, šolski upravitelj v Središču, z ženo Andrejo in dvema otrokoma; Vunder Matija, šolski upravitelj v Narapljah, z ženo Nežo in dvema otrokoma.

(Dalje prihodnjič)

Obiskali smo Kog pri Središču

(Zbor ptujskega Zgodovinskega društva)

Spet smo videli Ptujčani, člani Zgodovinskega društva preteklo nedeljo precejšen kos naših sončnih Slovenskih goric na najskrajnejšem robu, in to od Središča preko Koga, kjer smo se ustavili in opravili občni zbor, nato čez Jeruzalem, kjer smo se tudi malo zadržali, nato pa po ivanjkovski dolini in skozi Ormož domov. Lep, prelep je ta del slovenske zemlje in premalo ga cenimo. Šele v zadnjih letih so te kraje začeli v večjem številu obiskovati ljudje iz oddaljenih krajev, celo iz tujine, zlasti iz sosedne Avstrije. Spoznali smo, da turizem niso samo Bled, Bohinj, Logarska dolina in Pohorje. Turisti, posebno tisti, ki ne zahtevajo prevelikega komforta, in tudi nimajo predebelih denarnic, radi obiskujejo te kraje ter se vračajo iz izletov zadovoljni in prepolni prijetnih vtisov in doživetij. Tako je bilo tudi z nami. To pot smo videli in spoznali Kog nad Središčem, vas, ki je ob zaključku vojne morda največ trpela, saj je bila skoraj do tal porušena aprila leta 1945. Nemška armada, ki se je umikala proti zahodu, se je na odseku na kogovskem gričku močno utrdila in zadrževala Bolgare, ki jim je bil dodeljen ta del fronte. Sedem dni so naskakovali ta griček in po krvavih izgubah zasedli Kog. Nemci so se umaknili proti Ptuju in še na umiku s težkimi granatami obstreljevali vas. Rezultat: do zemlje porušena šola in morda tri četrtine hiš. Mrtvi vojaki, Nemci in Bolgari, pa tudi civilisti, so ležali po več dni nepokopani. Ljudje, kar jih ni zbežalo v varnejša zavetja, so se skrivali po kleteh, ker niso več imeli strehe nad glavo. Tudi živina je bila ali odpeljana ali pobita med ruševinami. Bolgarski vojaki niso bili poučeni, da so prišli v Slovenijo, ki je del Jugoslavije. Prepričani so bili, da so na svojem prodiranju prispeli v »Germanijo« in se tudi tako obnašali. Kogovčani nimajo najlepših spominov na te svoje ‚svoboditelje', vendar, kaj hočemo, vojna je vojna in tudi to bo skoraj pozabljeno, tako pravijo. Kako je to ljudstvo zavedno in požrtvovalno, nam je pripovedoval učitelj Stane Horvat, ki je prišel po osvoboditvi na Kog. Hodil je k ljudem, jih obiskoval v zasilnih bivališčih po kleteh in skušal organizirati šolo v baraki. Ne ljudje ne učitelji niso imeli tiste čaše najosnovnejših potrebščin, vendar, tako so govorili Kogovčani, »knjige morajo biti, šola mora biti« in darovali so v ta namen včasih tudi po stotakih (vemo, da je stotak iz leta 1945 plačal več kakor danes tisočak). Današnji šolski upravitelj Hren, naš gostitelj (Kog še danes nima gostilne), nam je tudi pripovedoval o zgodovini tega kraja, zlasti o borbah in žrtvah v aprilskih dneh leta 1945. Vas je danes obnovljena, je povedal, imamo tudi novo šolo, vendar imamo nepremostljive težave z vodo, ki je v teh krajih skoraj dragocenejša kakor vino. Tudi spomini predvojnega učitelja na Kogu Slekovca so bili na moč zanimivi. Pripovedoval je o političnih razmerah v teh krajih, ko je ob volitvah leta 1935 stoosemdeset Kogovčanov volilo opozicijsko listo. Pripovedoval nam je tudi o svojih stikih z Jožetom Kerenčičem, ki se je tu in tam ilegalno oglasil na Kogu in organiziral odpor proti režimu.

Občni zbor Zgodovinskega društva je potekal po običajnem dnevnem redu. Volitve so dale novega predsednika, prizadevnega profesorja Jožeta Maučeca in novi pomlajeni odbor. Dosedanji predsednik Karel Šepec je v svojem poročilu govoril o delu društva v preteklem obdobju in dal novemu odboru nekaj sugestij za nadaljnje delo: zbiranje zgodovinskega gradiva, zgodovinski zbornik naj bi uredilo Zgodovinsko društvo, tesnejša povezava s Turističnim in drugimi društvi, pridobivanje novih članov in še to in ono.

V debati je govoril predstavnik centralnega Zgodovinskega društva iz Ljubljane Škerlj, ki je poudarjal zlasti popularizacijo zgodovine, ker je družben, politični in gospodarski razvoj zgodovinsko pogojen, zato ni pravilno prikazovati mlademu rodu le današnjega stanja, temveč ga poučiti tudi o razvoju zgodovinskih dogajanj. Tov. Komac pa se je zavzemal za to, naj bi se stari del našega zgodovinskega Ptuja pri urbanističnih posegih v prihodnje bolj spoštoval. Pri obnovitvah starih poslopij naj se pročelja ohranijo v prvotni obliki. Tov. Čuček je predlagal, naj bi se travnik pred ptujsko železniško postajo uredil kot park, kar pa najbrž ne bo mogoče, ker je tam mimo projektirana nova cesta in se bodo na tem travniku zidali novi bloki.

Na občnem zboru je bilo, kakor je to že navada, tudi predavanje. Prof. Jože Maučec je govoril o zemljepisu in zgodovini teh krajev in opisal zlasti naše zaslužne znanstvenike, politike in pisatelje, ki so doma v tej pokrajini in so mnogo prispevali v našo skupno slovensko kulturno zakladnico. Drugo, krajše predavanje, je bil prikaz življenja in dela »večnega potnika« ali tudi »desetega brata« Slovenskih goric Božidarja Flegeriča, rojenega v bližnjih Vodrancih. Njegov grob je na kogovskem pokopališču. Po zborovanju smo iskali na pokopališču njegov nagrobnik. Našli smo le ostanek spodnjega dela, na katerem piše, da so ta spomenik »postavili pesnikovi prijatelji in znanci«, ker je zgornji del nagrobnika odbila vojna vihra. Tudi pesnikova spominska plošča na njegovem domu v Vodrancih je odstranjena. Baje je nekje shranjena. Na tem pokopališču sta tudi grob in nagrobnik kogovskega učitelja Roberta Košarja, ki je našel na nekem podstrešju Dalmatinovo biblijo in jo dal ptujski študijski knjižnici.

Udeležencem občnega zbora Zgodovinskega društva ni žal, da so obiskali te kraje.

Vlado Klemenčič

Urejujejo parkirni prostor pri Veliki Nedelji

Na vzhodni strani velikonedeljske gostilne je pričelo urejevati pred kratkim Gostinsko podjetje Ormož parkirni prostor za vse vrste motornih vozil. Poskrbeli so za odvod vode, navozili in raztresli gramoz ter napravili ravno ploščad za parkiranje vseh vrst vozil. Cesto so označili z znaki za parkiranje. Obstoječi parkirni prostor bodo še v kratkem povečali s tem, da bodo z dvorišča odstranili dotrajane hleve.

Pri tej gostilni imajo urejene sanitarne naprave, v kratkem pa bodo uredili kuhinjo za pripravo toplih jedi.

Dopisujte v TEDNIK

Med nastopom zborov

V Ljutomeru prva nagrada za ptujske pevce

V nedeljo, 7. junija 1964, je bilo v Ljutomeru 2. okrajno tekmovanje odraslih pevskih zborov »Svoboda« in prosvetnih društev in sicer ob 70-letnici slovenske pesmi in ustanovitve pevskega zbora društva v Ljutomeru, obenem pa tudi ob občinskem prazniku Ljutomera. Na tem tekmovanju je nastopil med združenimi pevskimi zbori okraja Maribor v spremljavi pihalnega orkestra DPD »Svobode« iz Ljutomera tudi 24-članski moški komorni pevski zbor »Svoboda« Jože Lacko Ptuj.

V B skupini je zapel zbor iz Ptuja pesmi »Nove brazde«, rusko narodno »Tari Beri« in koroško »Sem se rajtal oženiti« in je dosegel 1. mesto s 619 točkami in z nagrado 60.000 din.

Tekmovanje v Ljutomeru je bilo organizacijsko in tehnično dobro pripravljeno in je pokazalo precejšen napredek razvoja pevskih zborov v mariborskem okraju ter je dalo izpodbude za še intenzivnejše delo in za več srečanj z drugimi zbori.

Uspeh ptujskega pevskega zbora v Ljutomeru je najboljše priznanje pevovodji Branku Rajšterju, ki se je po odhodu Jožeta Gregorca z enako vnemo lotil dela v zboru ter je ob soprizadevanju vsakega posameznika iz zbora dosegel 1. mesto.

Naslednje srečanje zbora iz Ptuja bo v Radgoni 21. junija t. l., kjer bo zopet srečanje pevskih zborov z namenom manifestacije slovenske pesmi, ki v obmejnem predelu zveni posebno prisrčno. Sčasoma se bo zbor lahko pripravil celo na podobno tekmovanje v inozemstvu. Najprej se bo podal na Madžarsko, kamor je povabljen, potem pa še v druge bližnje dežele.

HV.

Pionirski odred „Jože Kerenčič" Miklavž pri Ormožu prejel zvezno nagrado

V zaostalem hribovskem predelu Slovenskih gorice leži prijazen kraj Miklavž. Pionirji hodijo tja v šolo tudi po 8 km daleč peš. Učilnice so raztresene po štirih kmečkih hišah. Ob začetku tekmovanja JPI niso imeli tehnične delavnice, ne orodja in ne krožkov. Posrečilo se jim je ustvarjalno vključiti vse pionirje v razne oblike tekmovanja.

Njihovi uspehi že prekašajo uspehe šol v najbolj razvitih središčih. Velik del sredstev za opremo tehnične delavnice so pridobili pionirji in mladina z lastnim delom pri kmetijskem kombinatu Jeruzalem-Ormož. Iz teh sredstev so dali tudi prispevek za obnovo Skopja, nabavili so vaški kinoprojektor, uredili so lutkovni oder; lutke so sami izdelali, enako kulise in rekvizite. Tehnična delavnica je v privatni hiši. Sami mladinci in pionirji so uredili sobo, jo prepleskali, opremili itd.

V praktičnih delovnih akcijah v posameznih podjetjih in na tečajih o spoznavanju kmetijske in druge tehnike so pridobili učenci mnogo različnih interesov za svoj poklic.

Učitelj Tone Troha, ki poučuje tehnični pouk, pravi: »Učencem dajem take naloge, ob katerih najbolj razmišljajo in krepijo čut ustvarjanja.«

In res. V skromnih šolskih sobicah stojijo roboti, ki so sposobni računati. Odred je prejel zlato plaketo »Borisa Kidriča« in 600.000 din denarne nagrade. Zvezni odbor jugoslovanskih pionirskih iger je dal priznanje tudi učitelju Tonetu Trohi. Zaslužil si je veliko priznanje za svoj trud, vztrajnost in ustvarjalnost.

21. junija bo v tej šoli razstava tehničnih izdelkov. Prav bi bilo, da bi obiskalo razstavo čimveč učencev in učiteljev iz ptujskega in ormoškega okoliša.

Žiberna

Prvenstvo armade v rokometu

Od ponedeljka do sobote je bil v Ptuju rokometni turnir na stadionu Drave ob sodelovanju ekip iz Varaždina, Zagreba, Samobora, Bjelovara, Križevec in Karlovca.

Nastopajoče je ob otvoritvi pozdravil polkovnik Vojo Dobrijevič ter jim zaželel prijetno bivanje in čim več uspeha na športnem polju. Ptujčani so imeli priložnost videti lepe in dinamične igre, polne duhovitih kombinacij, saj so videli v ekipah tudi igralce zvezne lige.

Turnir si je v dopoldanskem času ogledala šolska mladina, popoldne in ob večernih urah pa tudi ostali ljubitelji rokometa. Dnevno je tekmam prisostvovalo nad 1000 gledalcev. Organizacija tekmovanja je bila odlična, rokometni klub Drava pa je nudil vso gostoljubnost nastopajočim. **Rezultati:**

Varaždin — Zagreb I 21:10, Samobor — Zagreb III 21:16, Bjelovar — Križevci 18:8, Karlovac — Zagreb 17:8, Varaždin — Zagreb III 15:13, Karlovac — Varaždin 10:7, Samobor — Zagreb I 17:12, Zagreb III — Bjelovar 15:14, Zagreb II — Križevci 11:7, Karlovac — Križevci 17:7, Zagreb III — Zagreb II 16:12, Samobor — Varaždin 10:11, Bjelovar — Zagreb I 13:8, Zagreb III — Karlovac 10:18, Varaždin — Križevci 20:8, Zagreb III — Zagreb I 10:10, Zagreb I — Zagreb II 14:11, Samobor — Bjelovar 12:15, Križevci — Zagreb III 11:20, Bjelovar — Varaždin 8:11, Zagreb II — Samobor 13:14, Karlovac — Zagreb I 15:9, Zagreb I — Križevci 6:9, Samobor — Karlovac 7:9, Bjelovar — Zagreb II 18:11, Križevci — Samobor 12:13, Zagreb II — Varaždin 10:32, Karlovac — Bjelovar 14:4.

Lestvica:

Karlovac	7	7	0	0	100: 52	14
Varaždin	7	6	0	1	117: 69	12
Bjelovar	7	4	0	3	90: 79	8
Zagreb III	7	3	1	3	100:101	7
Samobor	7	3	0	4	93: 89	6
Križevci	7	2	0	5	63:104	4
Zagreb I	7	1	1	5	69: 96	3
Zagreb II	7	1	0	6	76:118	2

Najboljšo igro je prikazala ekipa iz Karlovca, ki je zasluženo osvojila prvo mesto. Njeno mesto je ogrožala le ekipa Varaždina, medtem ko so ostale ekipe igrale zelo različno.

Zmagovalec turnirja je prejel prehodni pokal — dar generalnega podpolkovnika Rudolfa Hribernika. V spomin na gostovanje v Ptuju je zmagovalna ekipa prejela darilo občinske zveze za telesno vzgojo Ptuj — sliko mesta Ptuja. Rokometni klub Drava je podaril ekipam šopke nageljnov.

Iz ekip so izbrali tudi najboljše igralce, ki se bodo pripravljali za vsearmadno prvenstvo.

KEGLJANJE

V nedeljo, 7. junija 1964, je bilo v Mariboru okrajno sindikalno tekmovanje v borbenih igrah. Na kegljišču Konstruktorja se je zbralo sedem ekip, ki so si že v prej odigranih kvalifikacijskih tekmah priborile pravico nastopa na finalnem turnirju.

Za finale sta bili iz Ptuja predvideni ekipi »TAP« in »Železničar«. Ker pa iz nepojasnjenih razlogov ekipa »TAP« ni nastopila, so Ptujčane zastopali le »Železničarji«

Vsaka nastopajoča ekipa je odigrala dve tekmi. »Železničarji« se kljub zelo dobri sestavi niso mogli meriti s starimi preizkušenimi ekipami kot so TAM, MTT itd. Dosegli so zelo lepe uspehe in so v prvi tekmi podrli 323 in v drugi 326 kegljev, vendar premalo za uvrstitev na vrh lestvice. V prvi tekmi so se najbolj izkazali Novak Janko s 45 in Nahberger Ivo s 43 podrtimi kegli. V drugi tekmi pa Šegula Alojz z 57 in Vrtič Peter z 49 podrtimi kegli. V skupnem plasmanu je dosegel za ekipo »Železničar« prvo mesto Šegula Alojz s 95 in Nahberger Ivo s 75 podrtimi kegli. Pohvaliti je treba še Matuša, Novaka in Šegulo, ki so v treh zaporednih lučajih podrli kar po 18 kegljev.

Ptujčani so dosegli najlepši set — 81 podrtih kegljev — pa tudi najslabšega — 26 podrtih kegljev

Čeravno so »Železničarji« dosegli le 6. mesto jim čestitamo in želimo obilo uspehov na naslednjem finalnem turnirju, ki bo jeseni letos.

S. A.

Turistično društvo Polenšak pripravlja praznik žetve na Polenšaku

Na Polenšaku je v ponedeljek, 8. t. m., odbor Turističnega društva na čelu s predsednico Šegula Mimico zasnoval program, ki bo izveden pod nazivom »Praznik žetve« v prvi polovici naslednjega meseca.

V programu bodo sodelovale žanjice, radi pa bi na Polenšaku videli tudi žetev s kombajnom, zato so tudi to stavili v program. Tako bodo hkrati prikazali najstarejši in najnovejši način žetve. Sledila bo mlatev s cepci, nastopili bodo čoparji, vejači in mlinarji z navadnimi žrmlji. Istočasno bo razstava predmetov, narejenih iz slame, kot so: slamnjače-posode za kruh in zrnje, predpražniki, itd., iz moke pa bo spečeno razno pecivo, ki je na podeželju predstavljalo včasih praznično jed, n. pr. potica, bosman, itd.

Izvedba tega programa bo zahtevala precej priprav in zato bi bilo koristno, če bi sodelovali vsi domačini. Prebivalci Polenšaka bodo morali poskrbeti, da bo vas ob tej priliki lepo urejena in čista., kajti takrat bo na Polenšaku mnogo gostov.

B. J.

Humor

ZASMEHUJOČ PTIČ

Zvit indijanec je naučil papigo sledeči stavek:

— O tem ni dvoma.

Potem je odnesel papigo na sejem, kjer jo je nameraval prodati kralju za tristo rupij. Šaljivo je kralj dejal ptiču:

— Ali si v resnici vreden toliko denarja?

Ptič je odgovoril:

O tem ni dvoma!

Presenečen nad tem odgovorom je kralj takoj kupil ptiča in velel slugi, da ga odnese v njegovo palačo. Toda kmalu se je izkazalo, da ptič ne ve nič drugega razen tega stavka.

Osramočen je gledal dragocenega ptiča in mrmral:

— Bil sem neumen, da sem te kupil!

— O tem ni dvoma! je odgovorila papiga.

Naše zdravje

Dr. Vinko Brenčič, specialist, če ljustni ortoped

Izraščanje zob

5. NADALJEVANJE

Ali se lahko otrok rodi z mlečnimi zobmi v ustni votlini? Lahko, je pa to že nenormalno, bolezensko stanje s kaj različnimi vzroki. Otroka, ki pride z zobmi na svet, je težko dojiti na materinih prsih, ker poškoduje in rani prsno bradavico. Temu sledijo različna obolenja prsne žleze, na pr. mastitis, lymphangitis itd. Otrok, ki se rodi z zobmi, lahko rani sluznico svoje čeljustnice. Če pride pri tem do krvavitve, lahko novorojenček celo umre. Takšnega otroka moramo prepustiti v zdravljenje za to usposobljenemu strokovnjaku.

Izraščanje mlečnih zob je normalen, fiziološki pojav in ni znak obolenja, čeprav se dvigne otrokova telesna toplota. Pri izraščanju zob pride do pomanjkanja apetita, do hujšanja, do površnega in nerednega spanja z vmesnimi prebujanji, do raznih krčev, do izbuljenja oči, do lahnega škiljenja, ne pa do nastopa nezavesti. Pri otrocih rahitičnih staršev in staršev z duševnimi motnjami lahko pride do božjasti, do bruhanja, a brez kakršnihkoli pojavov v črevesju. Tudi vnetja sapnika in driske so lahko refleksno vezane na izraščanje zob. Temu se lahko pridruži še kričanje brez bolečin, strah pred svetlobo, pri čemer si otroci zakrivajo oči z rokami, ker jih moti svetloba. Kot nadaljnja posledica izraščanja zob pa se lahko pojavi celo otrplost tilnika, vrtoglavica, na obrazu pa se pojavi na strani izraščanja zob rdečina obraza. Otroci so sitni, se močno slinijo, brusijo in drgnejo z jezikom, prsti in vsemi predmeti, ki jim pridejo pod roko. Dlesen in čeljustnični nastavek oziroma sploh sluznico ustne votline. Pogosto se pojavijo razna obolenja ravno v času, ko izraščajo mlečni zobje. Kot prvi znak izraščanja zob se pokaže majhna izboklina sluznice nad izraščajočim zobom, ki jo lahko otipamo, nakar postane svetle barve zaradi slabokrvnosti; zaradi stalnega pritiska je sluznica vedno tanjša, dokler je zob ne prebije. V času izraščanja zob ne smemo otroku nepremišljeno čistiti ust, ker lahko poškodujemo sluznico. Vsi ti znaki izraščanja zob pa se lahko stopnjujejo, da se začnejo otroci valjati, močno jočejo, nastopijo močni krči, končno pa se zviša srčni utrip. Vsi ti znaki pa zopet nemudoma zginejo, kakor hitro pogleda vršek zoba skozi ustno sluznico. Vsi ti vzporedni, prvo izraščanje zob spremljajoči znaki, predstavljajo normalno, fiziološko dogajanje in so enaki in podobni bolečinam pri porodu, ki je tudi fiziološko dogajanje.

Pri izraščanju prvih zob se včasih pojavijo majhne krvavitve in krvne podplutbe na dlesni, kar pa ne predstavlja nobene nevarnosti. Se pa pri tem pojavijo navadno lahne bolečine, zaradi katerih je otrok še bolj siten in nerazpoložen. Lahko opazimo tudi plitve razjede, ki so lahko brez posledic, lahko pa se zagnojijo in povzročijo gnojna vnetja sluznice ali pa celo gnojna vnetja čeljustne kosti, kar ima lahko neprijetne in težke posledice, na pr. okvaro zametkov stalnih zob v globini kosti, prelome čeljustne kosti itd. Za take razjede in ranice je najbolj priporočljivo, da jih izpira sama mati s svojim materinim mlekom. Če pa po izpiranju z njenim lastnim mlekom ne izginejo, mora nesti otroka-dojenčka k zato usposobljenemu zdravniku.

S 6 leti je naloga mlečnih zob v glavnem že opravljena, nakar pride do druge vzbitve, to je do izraščanja stalnih zob. Ko preneha izrast mlečnih zob, se začne izpad mlečnih zob in vzporedno s tem izrast stalnih zob s skoraj enakim vrstnim redom izraščanja.

Mlečni zobje izpadejo najraje v spodnji čeljusti, nato pa šele v zgornji. Pri deklicah se začne nekoliko prej menjava zobovja kot pri dečkih; deklice torej prej izgubijo mlečne zobe kot dečki, zato pa dekleta tudi prej izraste stalno zobovje kot dečkom. Normalno ne smemo več imeti z 14. leti starosti nobenega mlečnega zoba v ustni votlini. Iz različnih bolezenskih vzrokov pa lahko mlečni zobje ostanejo v ustni votlini vse tja do 45. in 50. leta starosti.

Izrast stalnega zobovja traja dalj časa, navadno do konca 14. leta. Pri izraščanju stalnega zobovja ne smemo pozabiti na to, da gre izrast prvega stalnega sekalca in prvega stalnega kočnika nekako vzporedno in sicer v 6. letu starosti. V glavnem pa velja načelo, da zraste najprej prvi stalni kočnik, tako imenovana »šestica«, med 5. in 8. letom starosti in to najprej v spodnji čeljusti. Nato zraste spodnji srednji sekalec med 6. in 9. letom, nato zgornji srednji sekalec nekako v istem časovnem obdobju, nato spodnji stranski sekalec med 7. in 9. letom, nato pa zgornji stranski sekalec. Tem sledijo prvi ličniki med 11. in 13. letom, nato drugi ličniki med 11. in 14. letom, podočnik med 9. in 14. letom, drugi kočnik med 10. in 14. letom in končno še tretji končnik, to je modrostni zob med 16. in 40. letom življenja, ali pa še pozneje, lahko celo v 80. letu.

Tako nekako zraste torej vseh 32 zob druge ali stalne vzbitve, kolikor jih normalno vsebuje ta generacija zobovja. Ker morajo stalni zobje zdržati večji napor kot mlečni in ker je njih življenjska doba daljša, morajo biti stalni zobje tudi drugače grajeni kot mlečni. So močnejši, večji, trši, z močnimi koreninami in tudi z drugačno nalogo.

Zato je naloga vsakega zdravstvenega delavca, ne glede na njegovo torišče dela, da pripomore po svojih močeh k čim boljši in daljši ohranitvi v življenju tako važnih in žaželjenih, trdnih, živih »biserov« ustne votline.

Osebna kronika

RODILE SO:

Ana Primožič, Lancova vas 29 — Ljudmilo; Anica Šulc, Piran, Trubarjeva 82 — Branka; Herta Medved, Kidričevo 4 — Borisa; Kristina Hanžič, Sp. Ključarovci 6 — Srečka; Kristina Čeh, Podvinci 35 — Milana; Ana Krajnc, Volkmarjeva 1 — Marjana; Terezija Horvat, Kukovci 71/9 — deklico; Marija Vidovič, Krčevina 8 — dečka; Julijana Petek, Hardek 34 — Mirana; Frančiška Novak, Gerečja vas 22 — Janka; Pavla Kos, Ormoška 5 — Cirila; Elizabeta Petrovič, Mala vas 5 — Janka; Cecilija Narat, Stoperce 21 — Ivana; Anica Ogrizek, Zlatoličje 47 — dečka; Ana Jerman, Vičavska pot 19/a — deklico; Ana Petrovič, Mala vas 48 — Alenko; Marija Plohl, Rotman 41 — dečka; Otilija Čeh, Spuhlja 17 — dečka; Slavica Golob, Zagojiči 5 — Bogdana; Marija Kozel, Gruškovje — Angelo; Marija Meznarič, Spuhlja 123 — dečka; Marija Vajda, Bukovci 63 — dečka; Kristina Cebek, Ljutomerska 29/a — deklico; Marta Vilčnik, Spuhlja 121 — dečka; Rozalija Vedernjak, Trg svobode 3 — dečka; Frančiška Horvat, Bresnica 25 — deklico.

UMRLI SO:

Jožefa Križanič, Trnovci 51, roj. 1902, umrla 5. 6. 1964; Franc Kumer, Gradišče 109, roj. 1907, umrl 5. 6. 1964; Ana Vodušek, Dolena 33, roj. 1888, umrla 6. 6. 1964.

ZAHVALA

Ob smrti naše ljubljene Elizabete Toplak iz Štukov se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustovali, nam izrekli pismeno ali ustno sožalje, jo spremili na zadnji poti in jo počastili z venci in cvetjem. Iskrena zahvala pevcem za ganljive žalostinke.

Žalujoči mož Rudolf Toplak in sorodniki

Objave in oglasi

PRODAM

PRODAM HIŠO S SADNIM VRTOM v bližini Kidričevega. Naslov v upravi.

PRODAM STAVBENO PARCELO na Vičavi. Naslov v upravi.

UGODNO PRODAM MAGNETOFON GRAETZ, tastatura, štiristezni. Naslov v upravi.

SENENO KOŠNJO PRODAM. Capuder Jože, Naselje bratov Reš 30, Ptuj.

KOŠNJO SENA 83 arov PRODAM. Na Tratah 25, Ptuj I nadstropje.

Stanovanja

IŠČEM PRAZNO SOBO v okolici Ptuja. Dam nagrado ali pa pomagam pri delu. Naslov v upravi.

DEKLE VZAMEM NA STANOVANJE. Naslov v upravi

Razno

GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejmem. Naslov v upravi.

VABILO

Vabljeni ste ob nedeljah na gibanice, domače specialitete in haloško vince. Glasba in ples. Sprejemam naročila do 40 oseb. Za obisk se priporoča
Pernek Leopold, Tržec p. Videm

Lunine spremembe in vremenska napoved

NAPOVED: Ves čas bo oblačno vreme z delno sončnostjo. Deževalo bo v torek, 16. junija in v nedeljo, 21. junija. Vse ostale dni bodo nevihte. Dnevna temperatura bo okrog 20 do 25 stopinj C.

Alojz Cestnik

Tovarna volnenih izdelkov Majšperk

Tovarna volnenih izdelkov Majšperk razpisuje za šolsko leto 1964/65 naslednje štipendije:

1 štipendijo na Ekonomski fakulteti;
2 štipendiji na Višji tehnični tekstilni šoli;
1 štipendijo na Ekonomski srednji šoli;
1 štipendijo na Administrativni šoli;
2 štipendiji na Tehnični tekstilni šoli — predilski odsek;
2 štipendije na Tehnični tekstilni šoli — oplemenitilski odsek.

Prednost pri podeljevanju štipendije imajo otroci članov delovne skupnosti in otroci članov ZB NOV in žrtev fašističnega terorja iz ptujske občine.

Lastnoročno napisani prošnji za štipendijo je potrebno priložiti:

1. rojstni list;
2. življenjepis;
3. spričevalo o končani osnovni šoli (osemletki);
4. potrdilo o premoženjskem stanju;
5. potrdilo o prejemanju otroškega dodatka;
6. izjavo, da ne prejema štipendije pri drugem štipenditorju

Prošnje je predložiti kadrovsko socialni službi podjetja najpozneje do 1. julija 1964.

Tovarna volnenih izdelkov
Majšperk

Mladinci - mladinke!

Lesno predelovalna šola Maribor-Tezno (IKŠ) razpisuje za šolsko leto 1964/65 sprejem 30 učencev za poklic:

površinski obdelovalec lesa
strojni obdelovalec lesa in
obdelovalec lesa-sestavljalec.

Učna doba traja 3 leta. Vsem učencem je zagotovljena mesečna štipendija s strani podjetij.

Pogoj za sprejem je končana osnovna šola. Prošnji, kolkovani s 50 din, je treba priložiti: spričevalo o končani osnovni šoli, rojstni list in življenjepis. Prošnje je treba poslati do 15. 8. 1964 ravnateljstvu šole.

Ravnateljstvo šole

ŠPORT • ŠPORT

Slovenska conska liga

Olimp : Aluminij 2:3 (1:1)

CELJE, 7. junija. — Nogometaši »Aluminija« so gostovali v Celju proti enajstorici »Olimpa«, ki si je v tej tekmi hotela pridobiti še zadnjo možnost za obstanek v ligi, kar pa ji kljub napovedi, da bo osvojila vsaj eno točko, ni uspelo.

Prvi polčas se je pričel z resnimi napadi gostov in že v 3. minuti se je polastil žoge Soršak in iz neposredne bližine dosegel prvi zadetek tekme in vodstvo 1:0. Po tem so se igralci Aluminija razigrali in začeli prevladovati na terenu, toda samo do 15. minute, ko je Olimp nepričakovano prek Čretnika izenačil na 1:1. Nastopil je čas, ko so nasprotno začeli napadalci domačinov nevarno oblegati vrata Aluminija; vodstvo se je namreč odločilo za nov sistem mest posameznih igralcev, ki pa ni rodil željenega uspeha, saj je bil Olimp do konca prvega dela nevarnejši pred vrati Krambergerja. Bila je še sicer idealna priložnost za povišanje rezultata, vendar Ž. Marković iz neposredne bližine ni zadel vrat. V zadnjih minutah je stopil v igro namesto Soršaka — desnega krila — Tkalec.

V drugem polčasu je postala igra živahnejša in na obeh straneh je bilo nekaj lepih priložnosti za spremembo rezultata. V 53. minuti je bil grobo zrušen Špehonja; sodnik je brez oklevanja dosodil 11-metrovko, ki pa je Luči ni realiziral; žoga se je odbila od vratnice v polje, kjer si jo je priboril Vrbanec in dosegel zadetek, ki pa ga sodnik zaradi intervencije mejnega sodnika Zorka iz Celja ni mogel priznati. Res nerazumljiva gesta stranskega sodnika, ki je pri navijanju za domačine prešel meje fair playa. Po tem dogodku so napadalci Aluminija zadeli še dvakrat v stativo in nato še končno v pičlih dveh minutah odločili srečanje v svojo korist z zadetki Vrbanca in Špehonje. Končni rezultat pa je postavil v 80. minuti Čretnik, ki je po napaki obrambnega igralca Aluminija dosegel še drugi zadetek za svoje moštvo. Ta igralec pa je napravil prekršek nekaj minut pred koncem, ko je surovo brcnil v nogo Milosavljeviča, za kar ga je sodnik izključil. Milosavljeviča so odnesli z igrišča. Tik pred koncem je imel še lepo priložnost Tkalec, vendar se v idealnem položaju za dosego zadetka ni dovolj skoncentriral in je streljal mimo vratnice.

Olimp: Bevc, Pacero, Hočevar, Čatar, Coklič, Muršec, Vasič, Hojnik, Čretnik, Gaber (Pečnik), Lazarevič.

Aluminij: Kramberger, V. Marković, Muršec, Gerečnik, Mesarič, Vodušek, Soršak (Tkalec), Ž. Marković, Špehonja, Vrbanec, Milosavljević.

Strelci: Soršak v 3., Vrbanec v 77. za »Aluminij« ter Čretnik v 15. in 80. minuti za »Olimp«.

Sodnik Milivojević iz Kopra je nalogo zadovoljivo opravil, kljub temu da je prišlo do grobosti na igrišču.

V predtekmi so dosegli mladinci »Aluminija« ponovno zmago s 3:2 (3:1) in na lestvici prehiteli premaganca za 1 mesto.

Prihodnjo nedeljo se sreča »Aluminij« v tekmi izven konkurence na stadionu v Kidričevem z rezervnim moštvom II. zveznega ligaša — Olimpijo B iz Ljubljane ob 17. uri s predtekmo mladinc teh moštev.

V. M.

Kovinar – Drava 2:1 (0:0)

V predzadnjem kolu MM lige je gostovala Drava na Teznem in odigrala tekmo s Kovinarjem, ki je odločil derby v svojo korist in tako zasedel četrto mesto.

Vročina in grdo igrišče sta ovirala igralce obeh moštev, ki so se trudili, da bi dosegli čim ugodnejši rezultat. Igralci se niso mogli otresti nervoze in so igrali ostro, domačini celo grobo, ko jih je k temu spodbujalo občinstvo, med katerim smo opazili tudi odbornike in bivše igralce Kovinarja. Da bi bilo vzdušje še bolj nešportno, je k temu pripomogel še sodnik Rep iz Maribora. Ta dan je opravljal sodniški izpit. Ni znal zacev Kovinarja (Zečič, Pleše, Bazina, Žunko). Ti so uporabljali izraze, ki ne spadajo med športnike. Prvi polčas se je končal neodločeno; v drugem delu ni bilo nič boljše.

Mlakar je povedel v vodstvo Drave; Brbaš je izenačil v naslednji minuti iz prostega strela. Tri minute kasneje (v 72. minuti) je dosegel Kovinar zmago iz čistega offside položaja. Pleše je pred tem zrušil vratarja Ivartnika, vendar sodnik ni prekinil igre.

Vodstvo Drave se je pritožilo pri TK pri NPM zaradi nepravilno doseženega rezultata.

Se izjava sodnika Repa: NA DERBIJIH NE MOREM IZKLJUČITI NOBENEGA IGRALCA.

Drava je nastopila v tej postavi: Ivartnik, Šarc, Jurinič, Hadler, Kekec, Ljubec, Plajnšek, Nežmah, Mlakar F., Emeršič, Ljubec P. V drugem delu je nastopil Mlakar T. namesto Ljubeca T.

Obrambo Drave je tvoril boljši del ekipe. Vratar Ivartnik je dobro opravil svojo nalogo. V napadu ne moremo pohvaliti nobenega.

Kekec Mirko se poslavlja

Na tekmi proti Račam — v nedeljo 14. t. m. se bo poslovil od aktivnega igranja dolgoletni član NK Drava, Kekec Mirko, in se posvetil trenerskemu poklicu — treniral bo najmlajše.

V prihodnji številki — kratek razgovor s srednjim krilcem ptujske Drave.

Rezultati predzadnjega kola: Nafta — Branik 2:1, Kovinar — Drava 2:1, Fužinar — Grafičar 4:1, Radgona — Mejnik 3:1, Rače — Ojstrica 5:2.

Nogomet MM liga

V nedeljo, 14. junija — zadnje kolo v MM ligi.

Drava — Rače, Grafičar — Ojstrica, Fužinar — Nafta, Branik — Radgona, Mejnik — Beltinci.

Tekma med Dravo in Račami ne bo odločala o položaju Drave, ker bi morali Ptujčani zmagati z rezultatom 11:0, da bi prehiteli Kovinarja. Odločila pa bo, kdo bo zasedel šesto mesto, ki vodi v vzhodno consko nogometno ligo

KOŠARKA
Slov. Bistrica – Drava 55:31 (27:22)

V zadnji tekmi prvega dela obmejne košarkaške lige je premagal domači Partizan košarkarje Drave z razliko 24 točk z mnogo boljšo igro v drugem delu.

Največ košev za domače je dosegel Zorko 24, za goste pa Škrinjar 12 in Foltin 12. Sodila sta Jenšac in Berčič iz Maribora.

V drugem delu prvenstva igrajo košarkarji Drave vse tri tekme na domačem terenu.

NK

Ženske so se poslovile
BREŽICE – DRAVA 5:0

V nedeljo, 7. junija 1964, bi morala biti v Brežicah prvenstvena tekma ženske republiške lige med Dravo in domačimi Brežicami.

Ptujčanke na to tekmo niso odpotovale in so tako tekmo izgubile 5:0 w. o. Naslednje leto bodo tekmovale v občinski ligi.

Zanimivo je, da sta se letos poslovili od tekmovanja nekoč najboljši rokometni ekipi v Sloveniji Drava in ljubljanska Svoboda.

dm

Avs rijski rokometaši jutri zvečer v Ptuju

Jutri, v soboto 13. t. m., bodo gostovali v Ptuju rokometaši GSV iz Graza. V prijateljski mednarodni tekmi se bodo pomerili z domačo ekipo Drave. Tekma bo ob 20. uri. Najprej se bodo srečale ženske ekipe, nato pa moški. V moški ekipi Drave bodo reprezentanti Cvetanovič, bivši igralec Dubočice iz Leskovca, odlični Vučinič in Žmuc, igralci ljubljanskega Slovana. Ti igralci se pripravljajo v Ptuju za armijsko prvenstvo.

Gostje iz Graza so se že lani borili v kvalifikacijah za vstop v I. avstrijsko ligo, vendar niso uspeli. V njihovih vrstah nastopa tudi avstrijski državni reprezentant v velikem rokometu. Lahko pričakujemo lepo tekmo.

dm

ŠTAJERSKA ROKOMETNA CONA
PARTIZAN (Celje) – DRAVA 27:19 (8:9)

Rokometaši Drave so doživeli v nedeljo, 7. junija, v Celju nepotreben poraz proti domači ekipi Partizana. Ptujčani so odpotovali v Celje le s 7 igralci. Tudi vratar Podpadec je moral igrati vso tekmo kot igralec v polju. Prvič sta nastopila mladinca Cimerman in Križe, ki pa nista razočarala. Prvi polčas so se Dravaši kar dobro upirali nasprotniku in vodili ves prvi polčas. V drugem polčasu pa so popustili zaradi velike vročine. Tako so premagali domačini brez velikih težav goste z rezultatom 27:19. Sodnik Ajder je dobro opravil svojo nalogo.

DRAVA je nastopila v postavi: Kuhar, Križe 2, Žlender 13, Cimerman 2, Podpadec, Černezel 2 in Valant.

Pri domačinih je bil najuspešnejši Povalej z 10 zadetki in Hribernik s 7.

Odločilno srečanje bo v zadnjem kolu, ko se bodo pomerili Ptujčani na domačem terenu z ekipo iz Radeč v borbi za tretje mesto. V slučaju zmage Drave bodo ptujski rokometaši zasedli 3. mesto, kar bi bil vsekakor lep uspeh za mlado ekipo Drave.

ROKOMET

V soboto, 6. 6. 1964, je bilo na stadionu Branika okrajno prvenstvo za pionirje, pionirke in mladinke. Zaradi odmerjenega časa je bilo tekmovanje po žrebanju in tako so se srečevali samo zmagovalci.

Pionirji iz osnovne šole T. Žnidariča so po dokaj nesrečnem žrebu izpadli že v prvi tekmi in to proti Slovenj Gradcu, ko so izgubili s 15:4.

Pionirke so zasedle drugo mesto in to po žrebu najprej odpravile Limbuš s 3:2, Selnico s 5:4 in v finalni tekmi izgubile z 8:5 proti osnovni šoli Draga Kobala.

Največji uspeh so dosegle mladinke iz ptujske gimnazije, ki so osvojile prvo mesto in pokal ORO.

V prvem srečanju jim je žreb namenil Ravne, ki so jih odpravile s 6:3, v drugem srečanju so z gladko zmago odpravile sovrstnice iz D. Kobal iz Maribora z 9:0.

Po teh dveh zmagah so v finalni tekmi premagale ekipo Branika z 10:5.

Mladinke so si s tem pridobile pravico sodelovanja na republiškem prvenstvu.

Organizacija tekmovanja in sodniki so bili slabi.

-an-

Razpis licitacije

Strojne delavnice Ptuj, Rajšpova ulica 13, bodo prodale na javni licitaciji:

1 osebni avtomobil »Fiat« 1100, v voznem stanju z vgrajenim radio aparatom in

1 radioaparat za osebni avtomobil.

Licitacijska prodaja bo 15. junija 1964, ob 8. uri, v prostorih našega prodajnega oddelka.

Prednost pri nakupu ima socialistični sektor. Kolikor do 10. ure ne bo interesentov, bomo navedena osnovna sredstva na licitaciji prodali privatnim interesentom.

„Merkur" Ptuj

Trgovsko podjetje MERKUR Ptuj sprejme 10 vajencev (vajenk) za trgovsko stroko.

Pogoj: uspešno dokončana osemletka. Interesenti naj se osebno javijo dne 25. junija ob 8. uri zjutraj na upravi podjetja in naj prinesejo s seboj lastnoročno napisane prošnje (nekolkovane) in zadnje spričevalo.

Stare, pred razpisom vložene prošnje ne bodo upoštevane.

MERKUR Ptuj

Horoskop

Velja od petka do petka

OVEN
(od 21. marca do 20. aprila)

Navadno ostanete pri dani besedi. Poravnati boste morali stari dolg. Imate lepe možnosti za napredovanje.

BIK
(od 21. aprila do 20. maja)

Ne bojite se bodočnosti. Vaša beseda mnogo zaleže. Nimate daleč do cilja.

DVOJČKA
(od 21. maja do 22. junija)

Niste se navajeni vmešavati v osebne zadeve. Jokavi ljudje vam niso preveč pri srcu. Končajte s kajenjem.

RAK
(od 23. junija do 22. julija)

Radi se lotite nalog, ki zahtevajo premišljeno delo. S kreditom pota in skrbi. Avgusta prijeten obisk.

LEV
(od 23. julija do 22. avgusta)

Lahko se zanesete na prijatelja; izpolnil vam bo važno željo. Najraje verjamete, kar vidite. Ste za načrte, ki zahtevajo drzne ljudi.

DEVICA
(od 23. avgusta do 22. sept.)

Vsaj toliko dovolite sebi kot drugim. Vedno vam vse ne uspe; izkušnje tudi nekaj stanejo. Ceni vas oseba, ki ste ji večkrat dokazali svojo naklonjenost.

TEHTNICA
(od 23. septembra do 22. okt.)

Ta teden se boste odločili za važno spremembo. S točnostjo ste daleč prišli. Ne živite samo za preteklost, vsaj toliko tudi za prihodnost.

ŠKORPIJON
(od 23. oktobra do 22. nov.)

Razne skrbi bodo kmalu mimo. Pišite prijatelju; vesel bo vaše pošte. Svojih težav vsi radi ne zaupajo drugim.

STRELEC
(od 23. novembra do 20. dec.)

Lahko se znajdete tudi v izrednih težavah. Otroci vas imajo zelo radi. Letos prijetno poznanstvo.

KOZOROG
(od 21. decembra do 20. jan.)

Lepe spomine imate na šolska leta. Zaupanje v sodelavce vas hrabri. V ljubezni niste osamljeni.

VODNAR
(od 21. januarja do 19. febr.)

Potrebni ste počitka. V službi vas prav razumejo. Radi snujete koristne načrte.

RIBI
(od 20. februarja do 20. marca)

V lovu na srečo ni uspeha. Iskrenim prijateljem se radi razodenete. Zelo ste vneti za pridobivanje znanja in novih izkušenj.

CENIK

Češnje 160 din, orehi celi 320, suhe hruške 240, pakirani dateljni 80, ajda 160, prosena kaša 170, ječmenova kaša 120, krma za kanarčke 250, banane 350, limone 290, pomaranče 320, rozine 470, stročji fižol 400, grah 160, kumare 300, paradižnik 520, paprika 600, peteršilj 160, solata kristalka 100, sveže zelje 150, koleraba 200, jagode 480, česen 260, čebula IIa 140, krompir 110, korenček 250, pesa rdeča 50, paprika vložena 228, kumare vložene 170, koruza 70, pšenica 65, proso 120, fižol tetovec 230, fižol prepeličar 250, fižol enobarvni 200, radenska 54, slatina donat 54, rdeče vino 300, belo vino 285, rdeče vino (2 l) 690, belo vino (2 l) 690, jajca 25, med 216, sir 880 din.

VABILO

NA STADIONU DRAVE OB ORMOŠKI CESTI V PTUJU BO V SOBOTO OB 20. URI ROKOMETNO SREČANJE MOŠKIH IN ŽENSKIH EKIP **GSV (GRAZ - AVSTRIJA) — DRAVA (PTUJ)**
PRIJATELJI ROKOMETA VABLJENI!